سال (18) اربع 10 ڊسمبر 2025ع 18 جمادي الثاني 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيه شمارو (80)
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO -2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اربع 10 ڊسمبر 2025ع 18 جمادي الثاني 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيه شمارو (117)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Daily Ibrat Karachi Wednesday 10th December 2025
Daily Ibrat Hyderabad Wednesday 10th December 2025

اقتصادي رابطا ڪميٽي پاران شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري، نيپرا ۾ بجلي اگهه وڌائي ڇڏيا

ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ اي سي سي آئل مارڪيٽنگ ڪمپنين ۽ ڊيلرز جي مارجن ۾ واڌ جي منظوري ڏني وئي

پيٽرول ۽ ڊيزل جي اگهن ۾ في ليٽر 2 رپيا 56 پيسا تائين واڌو بار پوندو، هڪ رپيو 28 پيسا في ليٽر جو واڌو بار فوري طور تي منتقل ٿيندو

پيٽرول جي في ليٽر تي او ايم سي مارجن هڪ رپيو 22 پيسا تائين وڌي ويندو، ڊيزل جي في ليٽر تي ڊيلرز جي ڪميشن ۾ هڪ رپيو 34 پيسا جي واڌ ٿي ويندي

پيٽروليم شين تي ڊيلرز ۽ او ايم سيز مارجنز ۾ 5 کان 10 سيڪڙو وچ ۾ واڌ منظور ڪئي وئي، مارجن ۾ اڌ واڌ فوري طور، اڌ ڊجيٽلائيزيشن سان مشروط هوندي

نيپرا ٽن مهينن جي ايڊجسٽمينٽ تحت بجلي جي اگهه ۾ 33 پيسا في يونٽ واڌ جو اعلان ڪري ڇڏيو، اها واڌ هلندڙ سال جي پهرين ٽن مهينن جي ايڊجسٽمينٽ تحت ڪئي وئي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اقتصادي رابطا ڪميٽي شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي، او ايم سي مارجن 1.22 رپين تائين وڌي ويندو. ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري ڏني وئي. ڏريعن موجب اي سي سي آئل
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

اقليتن بابت قومي ڪميشن ايڪٽ 2025ع جو لاڳو ٿيڻ حڪومت جي ان ويزن جي هڪ اهم اڳڀرائي آهي

دنيا جي ڪيترن ئي خطن ۾ غيرملڪي قبضن سبب ڪروڙين انسان محرومي ۽ ناانصافي جي منهن ڏئي رهيا آهن

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

نيب کي مڪمل ادارجاتي آزادي حاصل آهي ۽ شفافيت سان پنهنجو ڪم جاري رکي: شهباز شريف

اقتصادي ترقي ۾ فيلڊ مارشل عاصم منير جي مدد جو اهم ڪردار آهي: وزيراعظم

اهو وقت پري ناهي جڏهن پاڪستان پنهنجي قرضن مان مڪمل طور تي نجات حاصل ڪري معاشي طور تي پاڻ ڀرو ٿيندو

وزيراعظم هائوس ۾ بدعنواني جي خاتمي جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان تقريب، وزيراعظم خاص مهمان جي حيثيت سان شريڪ

وزيراعظم پاران مالياتي بدعنواني جي خاتمي ۾ ڪردار ادا ڪندڙن کي ساراهه

پاڪستاني نوجوانن کي قرض ڏيڻ ۽ روزگار جا موقعا فراهم ڪرڻ جو عزم، وزيراعظم شهباز شريف جو خطاب

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته پاڪستان معاشي استحڪام جي رستي تي گامزن آهي
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ قومي اسيمبلي ۾ اتفاق راءِ موجود آهي: بلاول ڀٽو

قومي اسيمبلي ۾ نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ اڳ ئي ڪجهه علائقن تي گڏيل موقف موجود آهي، 20 نوان صوبا ٺاهڻ بدران اڳ ۾ انهن علائقن ۾ عملدرآمد ڪيو وڃي: پ پ چيئرمين

ان وقت پ پ وٽ قومي اسيمبلي ۾ اڪثريت نه هئي، جڏهن نوان صوبا ٺاهڻ تي فيصلو ڪيو ويو هو، پارٽي جي پنهنجي تجويزن تي عملدرآمد جلد ٿيڻ گهرجي: لاهور ۾ صحافين سان ڳالهيون

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته نوان صوبا اڳ ۾ اتي ٺاهيا ويندا، جتي اتفاق راءِ موجود هجي. لاهور ۾ سينيئر صحافين سان گفتگو ڪندي بلاول ڀٽو زرداري چيو ته قومي اسيمبلي ۾ نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ اڳ ئي ڪجهه علائقن تي گڏيل موقف موجود آهي. 20 نوان صوبا ٺاهڻ بدران اڳ ۾ انهن علائقن ۾ عملدرآمد ڪيو وڃي جتي اتفاق
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

وفاقي وزير قيصر شيخ سان چين جي وفد جي ملاقات

پاڪستان ۾ اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري جي امڪانن تي ڳالهيون

ملڪ ۾ معاشي استحڪام ۽ بهتر سيڙپڪاري ماحول پيدا ٿي چڪو آهي: قيصر شيخ

اسلام آباد (اي پي پي) سيڙپڪاري بورڊ واري وفاقي وزير قيصر احمد شيخ سان هيبي جوهانگ انرجي ٽيڪنالاجي جي اعليٰ
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

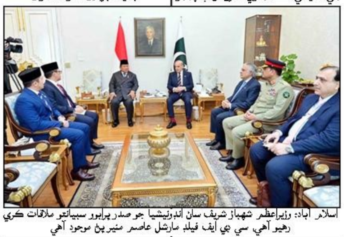

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف سان انڊونيشيا جو صدر پرابوو سبيانٽو ملاقات ڪري رهيو آهي، سي او ايف فيلڊ مارشل عاصم منير پڻ موجود آهي

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف نيب جي چيئرمين کي ايوارڊ ڏئي رهيو آهي

لاهور: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري گورنر هائوس ۾ پارٽي جي ڪارڪنن ۽ ٽڪيٽ هولڊرن کي خطاب ڪري رهيو آهي

چين ۾ رشوت وٺڻ تي اڳوڻي اعليٰ عهديدار کي موت جي سزا

بيجنگ (اي پي پي) چين ۾ هارونگ ايسٽ مئنيجمينٽ جي اڳوڻي اعليٰ عهديدار کي رشوت وٺڻ جي ڏوهه ۾ موت جي سزا ٻڌائي وئي
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

سي آئي سي بي ۽ شفاف نظام اسان جي اولين ترجيح آهي: روبينه خالد

شفافيت، ڊيجيٽل احتساب مضبوط پاڪستان جو بنياد آهي: چيئرپرسن بي آءِ ايس پي

اسلام آباد (اي پي پي) بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي چيئرپرسن سينيٽر روبينه خالد چيو آهي ته شفافيت، ڊيجيٽل
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

پاڪستاني برآمدات کي عالمي سطح تي وڌائڻ لاءِ صنعتي پاليسي ضروري آهي: گورنر سنڌ

ملڪي معيشت کي مستحڪم ڪرڻ لاءِ برآمدات ۽ صنعتن کي همٿائڻ جي ضرورت آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران ٽيسوري چيو آهي ته ملڪي معيشت کي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

سرڪاري ادارا ملڪ ۾ انساني حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪن: صدر آصف زرداري

سول سوسائٽي، ميڊيا، غير سرڪاري تنظيمن ۽ شهرين کي انساني حقن لاءِ گڏيل سهڪار ڪرڻ گهرجي

اسان سمورن شهرين جي آزادي، وقار ۽ بنيادي حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکيون آهن

اسلام انساني وقار، برابري ۽ سمورن انسانن جي آزادي ۽ برابري کي تمام گهڻي اهميت ڏي ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري سول سوسائٽي، ميڊيا، غير سرڪاري تنظيمن ۽ شهرين تي زور ڏنو آهي ته هو ملڪ ۾ انساني حقن جي تحفظ
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم پاران ٽرانسپيرنسي انٽرنيشنل جي پاڪستان ۾ ڪرپشن بابت رپورٽ تي اطمينان

ملڪي معيشت جي واڌ ۽ ڪرپشن جي مڪمل خاتمي لاءِ پرعزم آهيون: وزيراعظم

ڪرپشن خلاف جنگ ۽ شفافيت کي هٿي ڏيڻ بابت عوام ۾ شعور پيدا ڪرڻ ضروري آهي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف ٽرانسپيرنسي انٽرنيشنل پاڪستان جي ڪرپشن بابت عوامي تاثر
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۽ انڊونيشيا وچ ۾ مختلف شعبن ۾ سهڪار وڌائڻ لاءِ معاهدن تي اتفاق

ٻنهي ملڪن ۾ پاڪستاني ڊاڪٽرن، ميڊيڪل پروفيسرز ۽ ماهرن کي انڊونيشيا موڪلڻ تي اتفاق ڪيو ويو

انڊونيشيا جي ڪنهن به صدر جو 7 سالن کانپوءِ پاڪستان جو پهريون دورو آهي، پاڪستان جا ڪيترائي 75 سال پراڻا تعلقات آهن: وزيراعظم

پاڪستان ۽ انڊونيشيا مختلف شعبن ۽ ٻطرفي تعاون کي مضبوط بڻائڻ لاءِ ڪيترن ئي معاهدن ۽ مفاهمتي يادداشتن تي صحيحون

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان ۽ انڊونيشيا وچ ۾ ٽيڪنالاجي ۽ ٻين شعبن ۾ تعاون جي ميڊيڪل پروفيسرز ۽ ماهرن کي انڊونيشيا
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ورلڊ بئنڪ مشن جي وفد جي سيد ناصر حسين شاهه سان ملاقات

ڪراچي جي ميگا سٽي آهي ۽ ان جا مسئلا به وڏا آهن: ناصر شاهه

ورلڊ بئنڪ جي شراڪت سان جاري منصوبن ۾ نمايان تيزي آئي آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ورلڊ بئنڪ مشن جي وفد سنڌ جي سينيئر وزير سيد ناصر حسين شاهه سان ملاقات ڪئي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

انڊونيشيا: 7 ماڙ عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب 20 ڄڻا فوت

جڪارتا (اي پي پي) انڊونيشيا جي گاديءَ واري هنڌ جڪارتا ۾ هڪ 7 ماڙ عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب 20 ڄڻا فوت ٿي ويا
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

چيف آف ڊفينس فورسز جي انڊونيشيا جي صدر سان ملاقات، دفاعي سهڪار تي ڳالهيون

ملاقات ۾ گڏيل دلچسپي جي معاملن، علائقائي سيڪيورٽي جي صورتحال ۽ ٻه طرفي دفاعي تعاون تي خيالن جي ڏي وٺ

راولپنڊي (اي پي پي) چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير اسلام آباد ۾ انڊونيشيا جي صدر سان ملاقات ڪئي
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

بدعنواني کي ختم ڪرڻ سماج جي ترقي، انصاف ۽ وڏي رڪاوٽ آهي: محمد بخش مهر

هڪ مضبوط، ايمانداري ۽ نمونو نظام ئي عوام جو اعتماد بحال ڪري سگهي ٿو

بهترين ترجيح اها آهي ته هر ڪاتي ۽ احتساب جي اداري نظام کي مضبوط ڪيو وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وزير سردار محمد بخش مهر بدعنواني جي خاتمي جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: پاڪستان ۽ انڊونيشيا جي وچ ۾ ٿيل معاهدن تي صحيحون ڪيون پيون وڃن

ڪراچي ۾ سيف سٽي ڪيمرائن جي مدد سان هٿيار ڏيکارڻ تي پهريون ڪيس داخل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پوليس سيف سٽي ڪيمرائن جي مدد سان
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

شهر جي گهٽين ۾ پاڙي منشيات آساني سان ملي ٿي: حسنين چوهان

ماڻ، گٽڪي سميت ٻيون نشي آور شيون دڪانن ۽ کيبن تي ملي رهيون آهن

منشيات استعمال سبب نوجوانن جي وڏي تعداد پنهنجون زندگيون تباهه ڪري ڇڏيون آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) حسنين علي چوهان ڪراچي جي انصاف لائرز فورم ايڊووڪيٽ
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

سنڌ اسيمبلي جي اجلاس ۾ لياقت علي خان ڀرتي تي عام موڪل ۽ جيسڪو خلاف قرارداد منظور

جماعت اسلامي جي امن امان بابت قرارداد جي ڪاروائي ڪري پيش، سنڌ ۾ صورتحال خراب ناهي، مفتي تريپ ڪاف اپوزيشن شروع ڪئي رهي آهي

عام صحت ۽ ذهني صحت جي بهتري لاءِ بل، گهوٽڪي ۾ رپورٽ بابت قرارداد منظور

لياقت علي خان جي عمارت بابت پيش ڪيل قرارداد، گهوٽڪي ۽ پٺاڻ ٽاءُن قرارداد واپس ورتي وئي

چوڪرين جي شادي عمر ۽ شادي بابت قرارداد منظور ڪري 18 سالن کان گهٽ عمر ۾ شادي تي پابندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ اسيمبلي جو اجلاس ڊپٽي اسپيڪر نويد انٿوني جي صدارت ۾ جماعت اسلامي جي ميمبر پاران پيش ڪيل
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

بلوچستان جي پارليامينٽرين وفد جي سنڌ اسيمبلي جي دوري تي شاندار استقبال

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلوچستان جي پارليامينٽرين وفد ڪالهه سنڌ اسيمبلي جو دورو ڪيو
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

انڊونيشيا جي صدر پرابوو سبيانٽو پاران وزيراعظم هائوس پهچڻ تي شاندار استقبال

اسلام آباد (اي پي پي) انڊونيشيا جي صدر پرابوو سبيانٽو جو وزيراعظم هائوس پهچڻ تي
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

پنجاب اسيمبلي ۾ پي ٽي آءِ باني تي پابندي لڳائڻ جي قرارداد منظور

صوبائي اسيمبلي اجلاس ۾ ن ليگ ميمبر طاهر پرويز طرفان پيش ڪيل قرارداد ڪثرت راءِ سان منظور ڪئي وئي

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پنجاب اسيمبلي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

بدين ۾ صوبائي وزير جي عوامي مسئلن جي حل لاءِ کليل ڪچهري منعقد

شهرين صحت، تعليم، روزگار، زرعي جنسن جي اگهن بابت شڪايتن جا ڍير لڳائي ڇڏيا

سيد ناصر شاهه آفيسرن کي سخت هدايتون جاري ڪري عوام جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ جا حڪم

کليل ڪچهرين جو مقصد عوام جا مسئلا سندن دروازي تي حل ڪرڻ آهي، ڪانن جي ڪارڪردگي ۾ بهتري ٿيندي: ناصر شاهه

بدين (نمائندو) صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه بدين ۾ کليل ڪچهري ۾ شهرين جا مسئلا ٻڌا
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: اسپيڪر قومي اسيمبلي سردار اياز صادق ۽ ٻيا قومي اسيمبلي جي ڪميٽين بابت پريس ڪانفرنس ڪري رهيا آهن

سنڌ سرڪار پهرين پيرو بايو گئس تي هلندڙ بسون هلائڻ پئي وڃي: شرجيل ميمڻ

سنڌ حڪومت جي اها ترجيح آهي ته بايو گئس تي هلندڙ بسون ڪراچي ۾ هلايون وڃن، ماحول دوست بسن جي لاءِ بايو گئس پلانٽ لڳائي رهيا آهيون

ڪراچي ۾ ماحول دوست بسن جي لاءِ بايو گئس پلانٽ رٿا تي جلد شروع ڪيو پيو وڃي

صوبائي وزير شرجيل ميمڻ جو ايشين ڊولپمينٽ بئنڪ جي وفد سان ڪراچي ۾ ملاقات دوران ڳالهه ٻولهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ايشين ڊولپمينٽ بئنڪ جي وفد ملاقات ڪئي
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

بدين: صوبائي وزير سيد ناصر شاهه کليل ڪچهري ۾ شهرين جا مسئلا ٻڌي رهيو آهي

انفارميشن ڪميشن جي معلومات تائين رسائي ۾ ڪاميابي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ انفارميشن ڪميشن
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ڪرپشن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي آگاهي واڪ

واڪ ۾ سيد ذوالفقار علي شاهه، مريد راهمون، امتياز ابڙو ۽ ٻين شرڪت

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم سان آمريڪا ۽ روسي پاڪستاني ڪاروبارين جي وفد جي ملاقات

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم شهباز شريف سان
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: براڻي گوليمار علائقي ۾ گولي لڳڻ سبب 15 سالن جو نوجوان قتل

عبدالله پنهنجي ڀائر سان گڏ گهر وڃي رهيو هو ته اڻڄاتل ماڻهن جي گولي لڳي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي براڻي گوليمار ۾
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

ڪولمبو: ڪنگا رميا مندر اچڻ تي مونڪ پاڪستاني هاءِ ڪمشنر جو استقبال ڪري رهيو آهي

بدعنواني جا خاتمي جي عالمي ڏينهن تي سنڌ سيڪريٽريٽ ۾ تقريب

صحت، تعليم سميت هر شعبي ۾ رشوت عام آهي، نوڪرين کي پئسي تي رڪيو وڃي ٿو

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

استادن جي عزت، احترام ۽ علم حاصل ڪرڻ جي ڪاميابي جو راز آهي: وزير تعليم

والدين کان پوءِ استاد ئي انسان جي ڪردار سازي ڪن ٿا

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت عالمي تعليمي فنانسنگ اداري کان 10 ملين ڊالرن جي گرانٽ حاصل ڪري ورتي

سنڌ حڪومت تعليمي شعبي ۾ اسٽرڪچرل سڌارن ۽ پروفيشنلائيزيشن لاءِ مدد وٺندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ پوليو جا خاتمي جا ڪارڪردگي ۽ وزيراعليٰ سنڌ جي صدارت ۾ پوليو بابت اجلاس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزيراعليٰ سنڌ سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ پوليو بابت اجلاس
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

شڪارپور ۾ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ مقابلو، 9 ڌاڙيل مارجي ويا، ٻن ڊي ايس پيز سميت چار اهلڪار زخمي

اسٽورٽ گنج ٿاڻي جي حدن ۾ منڇهر شاهه پيرو وٽ ڌاڙيلن جي موجودگي جي اطلاع تي پوليس پهچي آپريشن ڪيو

ڌاڙيلن جي فائرنگ ۾ ڊي ايس پي سٽي ميدار پارس بڪراڻي، سنڌس مڙس، ڊي ايس پي ظهور سومرو سميت چار پوليس اهلڪار زخمي ٿي پيا

پوليس جي جوابي ڪارروائي ۾ شهزاد، شهمور، امداد، ساجد، اويس، ياسين، آصف سميت 9 ڌاڙيل مارجي ويا

شڪارپور (بيورو رپورٽ) شڪارپور ۾ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ مقابلو
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير رانا تنوير سان تاجڪستان جو سفير يوسف شريفزاده ملاقات ڪري رهيو آهي

ملاقات جي اجازت نه ملڻ تي عمران خان جي ڀينرن جو اڊيالا جيل ٻاهران ڌرڻو

راولپنڊي (مانيٽرنگ ڊيسڪ)
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

وڏي جي شڪارپور ۾ آپريشن دوران زخمي ٿيندڙ پوليس اهلڪارن کي پيشڪش

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

شڪارپور: پوليس مقابلي ۾ مارجي ويل ڌاڙيلن جا لاش پيا آهن

علائقي مان ڏوهن جو خاتمو اهم آهي

ايس ايس پي

شڪارپور: ڌاڙيلن سان مقابلي ۾ زخمي ٿيل ڊي ايس پي اسپتال ۾ داخل

پي ٽي آءِ باني جو تڪبر ۽ پاڳل پڻو ختم ٿيڻو ناهي: مريم اورنگزيب

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ)
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

نوابشاهه ۾ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ ليڊي پوليس ڪانسٽيبل زخمي، 5 شڪي گرفتار

ڊيوٽي تي ويندڙ رخسانه مشوري کي ٻن موٽرسائيڪلن سوار هٿياربندن گوليون هڻي زخمي ڪيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، ايس ايس پي شبير احمد سيٺار پهچي عيادت ڪئي

پوليس تي حملو ناقابل برداشت عمل آهي، 5 شڪي جوابدارن کي هٿيارن سميت گرفتار ڪيو ويو آهي: ايس ايس پي

نوابشاهه (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير مراد علي شاهه، گهوٽڪي وزير ۽ جي سنڌ پاران جوانن جي ساراهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

شهري جون زندگيون بچائڻ سنڌ حڪومت جي پهرين ترجيح آهي: گيانچند ايسراڻي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

هن سال شهري ترقي ۽ ترقي تي 30 ارب رپيا خرچ ڪيا ويا آهن: مرتضيٰ وهاب

شهر ۾ 70 کان 80 لک گيلن اضافي پاڻي جي سپلاءِ جو ڪم جاري آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

زخمي ڊي ايس پيز ميدار پارس بڪراڻي، ظهور سومرو ۽ ٻيا اهلڪار سکر اسپتال منتقل

شڪارپور (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

شڪارپور آپريشن ۾ زخمي اهلڪارن کي بهترين علاج ڏيڻ جي هدايت

سنڌ پوليس هڪ ڀيرو ٻيهر ثابت ڪري چڪي آهي ته قانون جي عملداري سڀ کان اهم آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

سي ٽي ڊي پنجاب جون ڪارروايون، "را" سان واسطو رکندڙ 12 دهشتگرد گرفتار

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ)
بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

نوابشاهه ۾ زخمي ٿيندڙ ليڊي پوليس اهلڪار جي ڳوٺ ۾ احتجاج

ليڊي ڪانسٽيبل رخسانه مشوري تي فائرنگ واقعي جي مذمت

نوابشاهه (بيورو رپورٽ)
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

پوليس علائقن جو مڪمل گهيرو ڪري رڳو جوابدارن جي ڳولا شروع ڪري ڇڏي

حيدرآباد: سينٽ ايلزبيٿ اسپتال کي ڪرسمس جي حوالي سان سينگاريو ويو آهي

نوابشاهه: فائرنگ ۾ زخمي ٿيل ليڊي پوليس ڪانسٽيبل اسپتال ۾ زير علاج

ڪراچي: ميئر مرتضيٰ وهاب ترقياتي اسڪيم جو افتتاح ڪرڻ بعد دعا گهري رهيو آهي

بقايا	1	اهم اڳڀرائي

پرڏيهي وزير سينيئر محمد اسحاق ڊار چيو آهي ته انساني حقن جي عالمي پڌرنامي (يو ڊي ايڇ آر) جي منظوري جي 77هين سالگرهه جي موقعي تي پاڪستان عالمي برادري سان ان عزم جو ورجاءُ ڪري ٿو ته هو انساني وقار، بنيادي آزادين ۽ سمورن انسانن جي حقن جي تحفظ جي لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکندو. انساني حقن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پرڏيهي وزارت پاران جاري بيان ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير چيو ته پاڪستان جي حڪومت عالمي ذميوارين ۽ انساني حقن جي فروغ ۽ تحفظ جي عزم تحت ڪيترن ئي اداراجاتي پاليسي ۽ قانونسازي بابت عورتن، ٻارن ۽ اقليتن جي حقن جي تحفظ جي لاءِ قدم کنيا آهن. اقليتن بابت قومي ڪميشن ايڪٽ 2025ع جو لاڳو حڪومت جي ان ويڙهه جي هڪ اهم اڳڀرائي آهي جيڪو اقليتن جي لاءِ موثر دادرسيءَ جي نظام کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ کيو ويو آهي. انساني حقن واري ڪائونسل (ايڇ آر سي) جي ميمبر جي طور تي پاڪستان جي تازو ڇهون ڀيرو چونڊ ان ڳالهه جو مظهر آهي ته عالمي برادري کي پاڪستان جي قومي ۽ عالمي سطح تي انساني حقن جي عالمي فريم ورڪ جي مقصدن جي فروغ ۾ نمايان خدمتن تي ڀرپور اعتماد آهي. اسان سمورن ميمبر ملڪن سان تعميري انداز ۾ ڪم ڪرڻ ۽ انساني حقن جي سمورن رخن بشمول معاشي، سماجي ۽ ثقافتي حقن جڏهن ته ترقي کي اهميت ڏيڻ جي پنهنجي عزم جو ورجاءُ ڪريون ٿا. هن چيو ته ان ڏينهن جي مناسبت سان اسان کي اهو نه وسارڻ گهرجي ته دنيا جي ڪيترن ئي خطن ۾ مسلسل غيرملڪي قبضي جي ڪري ڪروڙين انسان محرومي، ناانصافي ۽ عزت نفس تي حملن کي منهن ڏئي رهيا آهن. ان جو نمايان مثال والاريل ڪشمير ۽ والاريل فلسطيني علائقو آهي جتي قبضي هيٺ عوام پنهنجي فتح نه ٿيڻ جوڳي خودمختياري جي حق کي حاصل ڪرڻ جي جدوجهد ۾ انساني حقن جي سنگين خلاف ورزين ۽ ظلمن کي منهن ڏئي رهي آهي. نائب وزيراعظم وڌيڪ اسلامو فوبيا جي لهر تي پڻ گهري ڳڻتي جو اظهار ڪندي ان وڌندڙ مسئلي کي منهن ڏيڻ جي لاءِ گڏيل ...

بقايا	4	روبينه خالد

۽ احتساب ئي مضبوط پاڪستان جو بنياد آهي. بينظير انڪم سپورٽ پروگرام ۾ شفاف نظام اسان جي اولين ترجيح آهي. بدعنواني خلاف زيرو ٽالرينس پاليسي تي سختي سان عمل پيرا آهيون. بدعنواني جي روڪٿام جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي جاري پنهنجي پيغام ۾ سينيٽر روبينه خالد ...

بقايا	9	آصف زرداري

ڪن پاڪستان جو آئين هر شهري کي ذات، نسل، مذهب يا رنگ جي فرق کانسواءِ آزادي جي ضمانت ڏئي ٿو. پاڪستان حڪومت انساني حقن جي تحفظ ۽ فروغ جي لاءِ پرعزم آهي ۽ سمورن شهرين جي آزادي، وقار ۽ خودمختياري جي تحفظ جي لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکيون آهن ...

ناصر حسين شاهه چيو ته ڪراچي هڪ ميگا سٽي آهي ۽ ان جا مسئلا به وڏا آهن. ورلڊ بئنڪ جي شراڪت سان جاري منصوبن ۾ نمايان تيزي آئي آهي ۽ ڪيترائي منصوبا مڪمل ٿيڻ جي قريب پهچي چڪا آهن. هن ٻڌايو ته ڪراچي جي سٽي ڪائونسل جو گڏيل اجلاس طلب ڪيو ويو آهي جنهن ۾ ورلڊ بئنڪ نمائندا پڻ شرڪت ڪندا. جتي ڪائون چيئرمين ...

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BID
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-ARIBA Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules;

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-FB-CB-PROD-305531602-2025	SMART COMPLETIONS WITH ACCESSORIES AND SERVICES	12.01.2026 At 1100 Hrs

EXTENSION IN BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice(s) published in newspapers on 26.10.2025, 15.11.2025, 24.11.2025 and 02.12.2025, it is notified that the bid submission/opening dates of the following cases are extended as follows:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LBB-CNESS-OGTI-301096646-2025	RENOVATION OF OGTI HOSTEL ROOMS WITH ATTACHED BATHROOMS (32 Nos.), INCLUDING CORRIDORS (03 Nos.), IN THE OFFICER'S WING, I-9, ISLAMABAD	15.12.2025 At 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-SYS-60-3336-303807291-2025	POST IMPLEMENTATION REVIEW OF SAP	16.12.2025 At 1030 Hrs

3. Bidders who have already submitted/sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date & time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621 for details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
7. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL Headquarters, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue,
Blue Area Islamabad-Pakistan

No. 328/30

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

سنڌ انسٽيٽيوٽ آف
فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن
ڊپارٽمينٽ آف امپاورمينٽ آف پرسنز وٿ ڊس ايبلٽيز
گورنمينٽ آف سنڌ

واڪن لاءِ ڪوٽ (IFB)/ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس (NIT)

No. SIPM&R/PD/2025-26/90-93 Dated: 09-12-2025

سنڌ انسٽيٽيوٽ آف فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن (SIPM&R)، ڪراچي ايس آر بي سان سيلز ٽيڪس ۽ انڪم ٽيڪس لاءِ ايف بي آر وٽ رجسٽرڊ ۽ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل سان (جتي لاڳو ٿيندو هجي) چڱي ساک وارن انجنيئرنگ فرمز/ وينڊرز/واڪ ڏيندڙن کان جيڪي هيٺ ڄاڻايل معيار تي پورو لهندا هجن تن کان E-PAK اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزايبل سسٽم (EPADS) تحت E-واڪ گهرائجن ٿا.

نمبر	حوالو نمبر.	واڪ جو نالو	طريقيڪار
.i	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/90	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو، SIPM&R لاءِ مشينري / سامان / مواد ۽ ٻين شين جي خريداري، جنهن جو نالو "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" رکيو ويو آهي.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول (1)46
.ii	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/91	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو، SIPM&R لاءِ فرنيچر ۽ فڪسچر جي خريداري، جنهن جو نالو "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" رکيو ويو آهي.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول (1)46
.iii	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/92	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" جي نالي سان سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو، SIPM&R لاءِ آئي ٽي سامان ۽ هارڊويئر جي خريداري.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول (1)46
.iv	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/93	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت "حيدرآباد، ايس بي اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" جي نالي سان سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو، SIPM&R لاءِ انسٽاليشن سان گڏ وال مائونٽڊ انورٽر اي سي يونٽ 1.5 ٽن جي خريداري.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول (1)46

واڪ دستاويزن جا تفصيل ۽ شرط ۽ ضابطا https://portalsindh.eprocure.gov.pk/#/ يا www.sipmr.edu.pk تان ڊسي/ڊائون لوڊ ڪري سگهجن ٿا.

اليڪٽرانڪ واڪ فقط EPADS معرفت جمع ڪرايا ويندا. هٿرادو واڪ وصول نه ڪيا ويندا، خواهشمند واڪ ڏيندڙ پنهنجي پاڻ کي EPADS سسٽم تي رجسٽرڊ ڪن https://portalsindh.eprocure.gov.pk/#/supplier/registration تي اليڪٽرانڪ واڪ جمع ڪرائڻ جي لاءِ.

واڪ دستاويز تيار ڪري EPADS تي 30 ڊسمبر، 2025 تائين صبح 11:30 وڳي تائين لازمي جمع ڪرايا وڃن. ٽينڊر في 10000 رپيا (ناقابل واپسي) ۽ واڪ سيڪيورٽي جو 2% (02 سيڪڙو) جيڪو واڪ جي ڪل ويليو ساڻ پروڪيورمينٽ ڊپارٽمينٽ سيڪنڊ فلور بلاڪ-A سنڌ انسٽيٽيوٽ آف فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن سامهون SIUT ويجهو مجاهد مسجد چاند بي بي روڊ ڪراچي تي آخري تاريخ کان پهرين E-واڪ جمع ڪرايا وڃن. ساڳئي ڏينهن (i) 12:00 ڪلاڪ (ii) 12:05 ڪلاڪ (iii) 12:10 ڪلاڪ، (iv) 12:15 ڪلاڪ تي کوليا ويندا. واڪ سيڪيورٽي جي ڪاپي انسٽريومينٽس نمبر ساڻ EPADS سسٽم تي جمع ڪرائي وڃي.

نوٽ:

a. ڪنهن به سوال لاءِ E-واڪن بابت پروڪيورمينٽ ڊپارٽمينٽ نمبر. 6210 9921 021 تي رابطو ڪندا.
b. ڪنهن اڻٽندڙ صورتحال يا حڪومت پاران عام موڪل ٿيڻ جي صورت ۾ واڪ ورندڙ ڪم ڪار واري ڏينهن تي ساڳئي هنڌ ۽ وقت تي کوليا ويندا.
c. خريدار ڪنهن به واڪ/ سمورن واڪن کي صوبائي لاڳاپيل ايس پي پي رولز 2010 تحت رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿو.
d. ڪنهن به مشڪلات جي صورت ۾ واڪ ڏيندڙ EPADS جي هيلپ لائين تي آفيس وقت دوران رابطو ڪري سگهن ٿا. 051-111-137-237

پروفيسر. ڊاڪٽر نبيلا نجم سومرو
ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر

INF-KRY 4150-25
I WORK FOR SINDH
www.iwork4sindh.com
JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

سامهون SIUT ويجهو مجاهد مسجد، چاند بي بي روڊ، ڪراچي.
فون نمبر: 14-6212-9921-21-92+ يو آر ايل: www.sipmr.edu.pk

روزاني عبرت

اعجاز منگي — اقتدار بابت مفڪرن جا فڪر ۽ پريا نُڪتا...! صفحو 4

سنڌ پهتل پرديسي پکي ۽ تحرڪ ۾ آيل شڪاري! — شاهد گل سمون — صفحو 4

محمود شام — نئين دفاعي نظام سان اوچي اڏام! — صفحو 4

ايڊيٽوريل — ڪرپشن خلاف جنگ، رڳو نعرا نه، عملي قدم گهرجن — صفحو 4

سکر ۾ قومي احتساب بيورو ۽ ضلعي انتظاميا جي گڏيل تعاون سان اينٽي ڪرپشن ڏي ريلي

بدعنواني خلاف نوجوانن سان گڏ: روشن مستقبل جي تعمير واري عنوان هيٺ عوامي آگاهي ريلي ڪڍي وئي

ريلي جو مقصد عوام ۾ بدعنواني خلاف آگاهي پيدا ڪرڻ آهي، بدعنواني هڪ ناسور آهي ۽ قوم جي ترقي ۾ وڏي رڪاوٽ آهي: بشريٰ منصور

چيئرمين نيب جي هدايتن تي بدعنواني خلاف عالمي ڏينهن جي مناسبت سان عوامي آگاهي هفتو ملهائي رهيا آهيون: عمران علي

سکر: بدعنوانيءَ جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي نيب پاران آگاهي ريلي ڪڍي پئي وڃي

حيدرآباد ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان اينٽي ڪرپشن جو سيمينار

اسانجي معاشري ۾ ڪرپشن ختم ڪرڻ نه ڏکيو آهي پر اسان گهٽ ڪرپشن کي غلط محسوس ڪرائي سگهون ٿا: آفتاب پٺاڻ

ٽي آءِ ايف جي رپورٽ مطابق پاڪستان جي اشرافيه جي ڊي پي 410 ارب ڊالرز مان هر سال 7 هزار ارب ڊالر ڪائي وڃي ٿي

حيدرآباد: ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان اينٽي ڪرپشن پاران منعقد سيمينار جو ڏيک

پاڪستان نيوي ريڪروٽمينٽ اينڊ سليڪشن سينٽر سکر جي پڌرائي

مٽياري ۾ بدعنواني کان پاڪ معاشري جي عالمي ڏهاڙي ملهائڻ جي حوالي سان جاڳرتا واڪ ۽ ريلي

ڊپٽي ڪمشنر مٽياري محمد يوسف شيخ ۽ ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن جي

بدعنواني معاشري جو هڪ اهڙو ناسور آهي جيڪو ادارن کي سري وانگر کائي کوکلو ڪري ڇڏي ٿو: محمد يوسف شيخ

گڏجي جدوجهد ڪرڻ سان ئي ڪرپشن جو رستو روڪي سگهجي ٿو اسان سڀ گڏجي آواز اٿارينداسين: عرفان علي ارباب

مٽياري: ڊپٽي ڪمشنر محمد يوسف شيخ اينٽي ڪرپشن جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان منعقد ريلي جي قيادت ڪندي

جماعت اصلاح المسلمين باڇو جي گڏجاڻي ٿي گذري

ٽنڊوڄام جي گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول حاجي محمد اسماعيل لاڪو ۾ شاندار ثقافتي تقريب

تقريب ۾ شاگردن روايتي سنڌي لباس، اجرڪ ۽ ٽوپي پائي صوبي جي ثقافت کي ڀرپور انداز ۾ پيش ڪيو

ثقافتي ڏينهن ملهائڻ سان نئين نسل کي پنهنجي روايتن ۽ قديم ثقافت سان جڙڻ جو موقعو ملي ٿو: اختر آرائين

اهڙيون سرگرميون نه رڳو شاگردن ۾ اعتماد وڌائين ٿيون پر پنهنجي سڃاڻپ ۽ ورثي تي فخر ڪرڻ جو احساس به پيدا ڪنديون آهن

ٽنڊوڄام: گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول حاجي محمد اسماعيل لاڪو ۾ منعقد ثقافتي تقريب جو ڏيک

اسرا اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ عملي جي مبينا غفلت سبب نينگر جي فوت ٿيڻ وارو معاملو

وارثن پاران اسپتال جي ڪارڪردگي کي انسان دشمن قرار ڏيندي عدالت جو در کڙڪائڻ جو اعلان

اسرا اسپتال ۾ داخل ڪرائڻ وقت ڊينگي ۾ مبتلا منهنجي پٽ مراد علي جي طبيعت بهتر هئي: والد

ناتجربيڪار عملي جي غفلت سبب موت واقع ٿي آهي، هيلٿ ڪيئر ڪميشن ۾ درخواست ڏني آهي انصاف نه مليو ته احتجاج جو رستو اختيار ڪنداسين

مهراڻ يونيورسٽي المنائي ايسوسيئشن جي ايگزيڪيوٽو ڪاميٽي جي گڏجاڻي

نون عهديدارن ۽ ايگزيڪيوٽو ڪاميٽي جي ميمبرن جي چونڊ لاءِ شيڊيول پڌرو

المنائي ايسوسيئشن جون چونڊون 03 جنوري 2026 تي ٿينديون: پڌرائي ۾ اعلان

حيدرآباد ۾ پاڪستان هيومين رائٽس فائونڊيشن جو مظاهرو

صوبائي وزير ورڪس اينڊ سروسز ۽ جيل خانه جات پاران کلي ڪچهري

کلي ڪچهري ۾ 100 کان وڌيڪ شهرين درخواستون ڏيڻ سميت شڪايتون ڪيون

ڪامورن کي هدايت ڪئي آهي ته آفيسن ۾ ويهي ماڻهن جا مسئلا حل ڪيو: علي حسن زرداري

سنڌ جا رٽائرڊ سرڪاري ملازم روڊن تي نڪري آيا، پگهار ۽ پينشن ۾ هڪ جيترو واڌ جو مطالبو

سنڌ پينشنرز گرينڊ الائينس طرفان مطالبن جي مڃتا لاءِ پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

پگهارن مان گروپ انشورنس ڪٽڻ باوجود رٽائر سرڪاري ملازمن کي گروپ انشورنس کان محروم ڪيو ويو آهي: اڳواڻ

سنڌ سرڪار جو قانون سمجهه کان ٻاهر آهي ته رٽائر ملازم کي حياتي ۾ پينشن نٿي ملي، هڪ ملڪ ۾ ٻه قانون هلي رهيا آهن

ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي جي ضياءُ الدين اسپتال آمد

ڌاڙيلن جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيل پارس بکراڻي ۽ ظهور حسين سومرو جي عيادت

زخمي پوليس آفيسرن جو علاج اسان جي ماهر ڊاڪٽرز جي نگراني ۾ جاري آهي: انچارج

پيءُ جي ملڪيت تي قبضو ڪندڙ ويڳي پاءُ کان حصو ڏياريو وڃي: صائقه سولنگي

سکر: ڪمشنر سکر شڪارپور فائرنگ ۾ زخمين جي ڊي ايس پي پارس بکراڻي ۽ ٻيا عيادت ڪري رهيا آهن

پ پ ضلع دادو جو شهيد راڻي جي ورسي بابت اجلاس

شهيد راڻي عوام جي لاءِ جان جي قرباني ڏئي هميشه لاءِ امر ٿي وئي آهي: پير مجيب الحق

پيپلزپارٽي جا جيالا شهيد راڻي کي خراج عقيدت پيش ڪرڻ لاءِ گڙهي خدابخش پهچندا

ٻس ايبل اتحاد سوشل ويلفيئر ايسوسيئشن سکر پاران سيمينار

شهدادڪوٽ منهنجو شهر آهي: يار محمد سومرو

شهر جا مسئلا واقعي گهڻا آهن پر سمورا مسئلا ترت حل ڪيا ويندا

صفائي سترائي جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا پيا وڃن: ٻار ۾ اظهار

سکر: نيو پنڌ اسلام ڪالوني جي رهواسي ثنا لاشاري مڙس خلاف احتجاج ڪندي

دادو: پ پ ضلع دادو جو شهيد راڻي جي ورسي بابت اجلاس ٿي رهيو آهي

سکر جي علائقي نيو پنڌ اسلام ڪالوني جي رهواسڻ جو احتجاج

ثناء لاشاري پنهنجي اڳوڻي مڙس جي ظلمن ۽ پوليس خلاف ڏانهن

پوليس پنهنجي ساٿي آفيسر جي حمايت ڪري رهي آهي، انصاف ڪيو وڃي: ثنا

سماجي تنظيم نائو پي ڊي پي حيدرآباد طرفان تقريب

وڏي وزير جي ڪچي آبادي بابت صلاحڪار عمرڪوٽ ۾ کلي ڪچهري

مٺي گڏن منشيات، ڊي سي عمرڪوٽ ۽ ان آفيس سان لاڳاپيل عملدارن جون شڪايتون

شڪايتون نوٽ ڪيون آهن کلي ڪچهري جي رپورٽ وڏي وزير سنڌ کي پيش ڪندس: نجمي عالم

شهدادڪوٽ: ميونسپل چيئرمين يار محمد سومرو ڪوسا لا چيمبر ۾ آمد ۽ ملاقات جو ڏيک

گهوٽڪي ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏينهن جي سلسلي ۾ ريلي

اينٽي ڪرپشن پوليس گهوٽڪي پاران ڪرپشن خلاف آگاهي ريلي ڪڍي وئي

بدعنواني هڪ ناسور آهي جيڪو معاشري جي بنيادن کي ڪمزور ڪري ٿو: سيف الله هاليپوٽو

خيرپور ۾ اينٽي ڪرپشن ڊي جي مناسبت سان جاڳرتا واڪ

جهول ويجهو شاهه لطيف فائونڊيشن لطيفي جماعت جي گڏجاڻي

مقررن پاران لطيف سائين کي لفظن جي زبردست ڀيٽا پيش ڪئي وئي

لطيف سائين جي 345 هين جشن ولادت جي تيارين ۽ انتظامن بابت اهم فيصلا ڪيا ويا

جهول: شاهه لطيف فائونڊيشن لطيفي جماعت جي گڏجاڻي ٿي رهي آهي

عمرڪوٽ: وڏي وزير جي ڪچي آبادي بابت صلاحڪار عمرڪوٽ ۾ کلي ڪچهري ڪري رهيو آهي

گهوٽڪي: ڪرپشن خلاف اينٽي ڪرپشن پوليس پاران آگاهي ريلي ڪڍي پئي وڃي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 10 ڊسمبر 2025ع

ڪرپشن خلاف جنگ- رڳو نعرا نه، عملي قدم گهرجن

ٽرانسپرينسي انٽرنيشنل پاڪستان جي تازو جاري ڪيل نيشنل ڪرپشن پرسيپشن سروي 2025ع جي انگن اکرن هڪ ڀيرو ٻيهر اسان جي سامهون بدعنوانيءَ جو اهو ڳرو نقش رکيو آهي، جيڪو نه رڳو ملڪ جي سياسي ۽ معاشي ڍانچي کي ڪمزور ڪري رهيو آهي، پر رياست ۽ عوام جي وچ ۾ اعتبار جي اڻپورائي کي به وڌائي رهيو آهي. رپورٽ موجب ملڪ جي 77 سيڪڙو آبادي حڪومت جي ڪرپشن روڪڻ واري ڪارڪردگيءَ کان مڪمل طور تي مطمئن نه آهي، جيڪا صورتحال حڪومت جي حڪمت عملي تي سوالن جا وڏا نشان ڇڏي ٿي. جڏهن اهڙي وڏي اڪثريت احتسابي نظام تي بي اعتمادي ظاهر ڪري، تڏهن سمجهڻ گهرجي ته مسئلو گهرو آهي، جنهن کي رڳو نعرا ۽ فوٽو سيشن حل ڪري نٿا سگهن. اڪثر ماڻهن صوبائي حڪومتن کي مقامي حڪومت جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ ڪرپٽ سمجهيو آهي، جيڪا ڳالهه اختياري مرڪزيت کان خالي حڪمراني تي آڱر کڻي ٿي. پنجاب ۾ 70 سيڪڙو آبادي جو صوبائي حڪومتن تي بي اعتمادي ظاهر ڪرڻ ۽ بلوچستان ۾ حڪومت جي انسداد ڪرپشن ڪارڪردگيءَ تي 80 سيڪڙو عدم اطمينان ان حقيقت جو ثبوت آهي ته حڪمراني جي دعوائن ۽ عوامي احساسن جي وچ ۾ وڏو خال موجود آهي. پوليس، سرڪاري ٽينڊرن ۽ عدليه تي ڪرپشن جا سڀ کان وڌيڪ الزام عوام جي زبان تي آهن. پوليس تي 24 فيصد، پروڪيورمينٽ تي 16 سيڪڙو ۽ عدليه تي 14 سيڪڙو منفي تاثر ان ڳالهه جو اعتراف آهي ته جيڪي ادارا انصاف، جان ۽ مال جي حفاظت لاءِ ٺاهيا ويا آهن، اتي به ناانصافي جي ديوار بلند آهي. پنجاب ۾ پوليس جي ڪرپشن بابت تاثر 34 سيڪڙو تائين پهچڻ رياستي قانونن جي مڪمل ابتري جو عڪس آهي جڏهن ته سنڌ ۾ اسپتالن جي ڪرپشن جو 49 سيڪڙو تاثر ماڻهن جي حياتين سان کيڏڻ برابر آهي.

صحت جهڙو حساس شعبو جڏهن ڪرپشن جي ور چڙهي وڃي ته نتيجو رڳو مالي ڏوهه نٿو رهي، پر ماڻهن جي زندگيءَ سان سڌي ريت جڙيل ڏوهه بڻجي وڃي ٿو. اسپتالن ۾ دوائن جي فراهمي کان ڊاڪٽرن جي غيرقانوني فيسن ۽ فارما ڪمپنين جي ڳٺ جوڙ تائين سڀئي عمل عوام جي رڳ رڳ مان حق ڦرڻ برابر آهن. بلوچستان ۾ ڊاڪٽرن جي ڪرپشن جو تاثر 35 سيڪڙو هجڻ يا پنجاب ۾ فارماسيوٽيڪل ڪرپشن جو 30 سيڪڙو تائين هجڻ ڪنهن به صورت ۾ معمول جي ڳالهه نه آهي. اهو رڳو بدعنواني نه پر مستقبل جي نسلن جي صحتياب رهڻ کي خطري ۾ وجهڻ آهي. اها به هڪ تلخ حقيقت آهي ته احتساب لاءِ ٺهندڙ ادارا به عوام جي نظر ۾ اعتماد وڃائي چڪا آهن. 78 سيڪڙو شهري چاهين ٿا ته اينٽي ڪرپشن ادارن جو به پاڻ احتساب ٿئي، ڇو ته موجوده نظام شفافيت، آزاد نگراني ۽ سياسي عدم مداخلت جهڙين بنيادي ڳالهين کان محروم آهي. جڏهن احتساب سياسي انتقام جي صورت اختيار ڪري وٺندو ته پوءِ ڪرپشن جو حقيقي خاتمو رڳو خواب بڻجي رهجي ويندو. عدالتن ۾ فيصلن ۾ دير، جاچ تائين محدود رسائي ۽ اختيارن جي بي جا مداخلت ڪرپشن کي وڌيڪ پاڙون مضبوط ڪرڻ جو موقعو ڏين ٿا. انهن سڀني ڳڻتي وارين حالتن جي باوجود هڪ مثبت پهلو به سامهون اچي ٿو ته ملڪ جي 66 سيڪڙو ماڻهن چيو ته کين سرڪاري خدمت حاصل ڪرڻ لاءِ رشوت نه ڏيڻي پئي. ان سان گڏوگڏ 58 سيڪڙو ماڻهن اها ڳالهه به تسليم ڪئي ته معيشت کي آءِ ايم ايف پروگرام ۽ ايف اي ٽي ايف مان نڪرڻ بعد ڪجهه استحڪام مليو آهي. هي عوامي تاثر ان ڳالهه جي علامت آهي ته ماڻهو مڪمل مايوسي جو شڪار ناهن ٿيا، پر بهتر حڪمراني ۽ ايماندار رويي جي اميد اڃا زنده آهي. بهرحال، عوام جو سياسي جماعتن جي فنڊنگ ۾ شفافيت لاءِ زور ڀرڻ، سرڪاري اشتهارن ۾ سياسي تشهير جي مخالفت، صحت شعبي ۾ سخت قانونسازي جو مطالبو ۽ ڪرپشن جي رپورٽنگ سسٽم کي عام ۽ محفوظ بڻائڻ جو مطالبو ٻڌائي ٿو ته ڪو به سماج پنهنجي تباهيءَ لاءِ رضاڪارانه رستو اختيار نٿو ڪري. 70 سيڪڙو شهري ڪرپشن رپورٽ ڪرڻ جي طريقن کان ئي ناواقف آهن، جنهن مان ظاهر آهي ته قانون موجود پر سهولت ۽ آگاهي نه هجڻ سبب عوام جي شرڪت ناممڪن بڻجي وڃي ٿي. حقيقت هيءَ آهي ته ڪرپشن خلاف جنگ صرف قانونن سان نه، پر ذهني ۽ ادارن جي سڌارن سان کٽي سگهجي ٿي. جيستائين ادارن مان سياسي اثر ختم نه ٿيندو، جيستائين احتساب بنا فرق سڀني لاءِ هڪجهڙو نه ٿيندو ۽ جيستائين شڪايت ڪندڙن کي تحفظ ۽ ساراهه نه ملندي، تيستائين ڪرپشن جو خاتمو رڳو تقريرن تائين محدود رهندو. ملڪ اڳ ئي معاشي، سماجي ۽ سياسي بحرانن مان گذري رهيو آهي. اهڙي وقت ۾ بدعنوانيءَ جي واڌ قومي مستقبل لاءِ خطرناڪ ترين خطرو بڻجي سگهي ٿي. هاڻي فيصلي جو وقت آهي يا ته رياست ايمانداري، شفافيت ۽ انصاف جي رستي تي هلي عوام جو اعتماد بحال ڪري يا پوءِ ڪرپشن جي چنبي هيٺ مستقبل جي نسلن کي سزا ڀوڳڻ لاءِ ڇڏي ڏي. پاڪستان کي هاڻي اهو طئي ڪرڻو آهي ته ڇا اسان طاقتورن جي ڪرپشن کي تحفظ ڏينداسين يا پوءِ قوم جي تقدير بدلائينداسين ڇو ته هڪ ڳالهه واضح آهي: ايماندار رياست بغير انصاف ممڪن ناهي ۽ انصاف بغير آزادي ۽ ترقي ممڪن ناهي.

نئين دفاعي نظام سان اوچي اڏام!

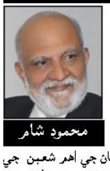

محمود شام

چار ڊسمبر 2025ع پاڪستان لاءِ هڪ اهم تاريخ ثابت ٿي آهي. اُن ڏينهن ملڪ اندر هڪ نئون تجربو ڪيو ويو. جنهن سان پاڪستان عملي طور هڪ نئين فوجي بندوبست يا عسڪري ڍانچي ۾ داخل ٿي ويو آهي. شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جي دور ۾ جوڙيل جيڪو چيف آف اسٽاف وارو نظام هو. اهو هاڻي تبديل ڪيو ويو آهي ۽ هاڻي 'چيئرمين جوائنٽ چيفس آف اسٽاف ڪميٽي' واري اڳوڻي پوسٽ جي جاءِ تي هڪ نئون ۽ وڌيڪ طاقتور عهدو شامل ڪيو ويو آهي، جنهن جو نالو آهي ڪمانڊر ڊيفنس فورسز هن نئين عهدي جي مُدت به پنج سال مقرر ڪئي وئي آهي. بلڪل ائين جيئن ڪروڙين ووٽن سان چونڊجي ايندڙ پارليامينٽ جي مُدت پنج سال هوندي آهي يعني هاڻي ملڪ ۾ هڪ طرف چونڊيل حڪومت جي پنج سالا مدي جو تصور آهي، ته ٻئي طرف فوجي ڍانچي ۾ به هڪ اهڙو ئي پنج سالا مضبوط عهدو قائم ڪيو ويو آهي. نئين نظام تحت هر نئون آرمي چيف پاڻمرادو ڪمانڊر ڊيفنس فورسز به هوندو. يعني ملڪ جي دفاعي ادارن جو سڀ کان وڏو ۽ مرڪزي اختيار هڪ ئي شخص وٽ هوندو. پاڪستان جي قيام وقت جڏهن ملڪ نهيو تڏهن سڀ کان پهريون وڏو فوجي عهدو 'ڪمانڊر اِن چيف' هوندو هو. وقت گذرندو ويو، نظام بدلجندو ويو. عهدن ۾ تبديليون ايندڙ ويون ۽ هاڻي اهو سفر وڌندي وڌندي ڪمانڊر ڊي فنس فورسز واري نئين منزل تي اچي پهتو آهي. هاڻي بحري، هوائي ۽ آرمي جون پنهنجيون الڳ الڳ قيادتون يعني پنهنجا پنهنجا چيف ته هوندا، پر آرمي چيف، ڪمانڊر ڊيفنس فورسز جي حيثيت سان، بحريه ۽ فضائيه ٻنهي جو به سربراهه هوندو هن کي 'يونٽي اِن ڪمانڊ' چيو ويندو آهي، يعني سڄي دفاعي قيادت هڪ مرڪزي ڪمانڊ هيٺ اچي وڃي. اهڙو تجربو ڪيترن ملڪن ۾ به ٿي چڪو آهي. پاڪستان ۾ جڏهن 1958ع، 1969ع، 1977ع ۽ 1999ع وارا مارشل لا لڳا، ته اهي به آرمي جي سربراهه طرفان لڳايا ويا. پوءِ اهي ئي سربراهه نه رڳو ملڪ جا حڪمران بڻيا، پر سڀئي فورسن يعني آرمي، نيوي ۽ ائيرفورس به سندن ماتحت رهيون. رڳو فوج ئي نه، پر سڄو ملڪ، سڄي بيوروڪريسي، سڀ سرڪاري ادارا انهن جي حڪم هيٺ اچي ويا. اهو نظام ڪيئن رهيو؟ مارشل لا جا دور ڪيئن هلايا ويا؟ انهن بابت ڪيترن محققن تفصيلي ڪتاب لکيا آهن. حمودالرحمان ڪميشن جي رپورٽ ۾ به انهن معاملن تي ڳالهيون ملن ٿيون. ڪيترن ئي غير ملڪي ليکڪن ۽ صحافين به ان زماني جا حوالا ڏنا آهن. وري جيڪي جنرل رٽائر ٿي ڪتاب لکندا رهيا، تن به هن نظام بابت ڪٿي تنقيد ڪئي ته ڪٿي ساراهه پڻ ڪئي. هاڻي نئون بندوبست ٿيڻ بعد جوائنٽ چيفس آف اسٽاف ڪميٽي وارو عهدو مڪمل طور ختم ڪيو ويو آهي. 1976ع کان هلندڙ جيڪو هي تجربو آهي، اهو اصل ۾ ڪيئن رهيو؟ ان تي هاڻي هڪ بلڪل غيرجانبدار، يعني طرفدارين کان پاڪ تحقيق ٿيڻ گهرجي. ته جيئن صاف پتو پوي ته هن نظام جو فائدو گهڻو ٿيو يا نقصان ۽ هاڻي جيڪو نئون نظام شروع ڪيو ويو آهي، ان مان ڪهڙيون اميدون رکي سگهجن ٿيون. اهو به سنجيدگيءَ سان ڏسڻ گهرجي. هن وقت بظاهر ائين لڳي رهيو آهي ته هي سڄو نئون ڍانچو هڪ شخصيت جي ڪارڪردگي ۽ طاقت کي ذهن ۾ رکي تيار ڪيو ويو آهي. پر ايندڙ سالن ۾ جيڪڏهن هي نظام هلندو رهيو، ته شخصيتون ته بدلبيون ئي بدلبيون. سو اهي سڀ اختيار ۽ سهولتون، جيڪي موجوده ڪمانڊر ڊيفنس فورسز وٽ آهن، اهي ايندڙ ڪمانڊرن کي به پاڻمرادو ملنديون. ظاهر ۾ ته هن نظام جو دارومدار رڳو دفاعي ادارن تائين آهي، پر هن تاريخي لمحي تي پهرين ڪمانڊر ڊيفنس فورسز جيڪو بيان ڏنو آهي 'ملڪ هاڻي نيڪ ٿي ويو آهي ۽ توهان وڌيڪ بهتري ڏسندا. پاڪستان وڌيڪ اوچي اڏام پريندو' تنهن مان لڳي ٿو ته سندن ذهن ۾ رڳو دفاع جا تصور نه آهن. پر ملڪ جي مجموعي مستقبل بابت به سوچ موجود آهي. آرمي چيف معيشت، سيڙپڪاري، معدني وسيلن ۽ ملڪ جي اقتصادي اڀرائي بابت ٿيندڙ مڙني اهم اجلاسن ۾ حصو وٺندو رهيو آهي ۽ ڪافي اهم ۽ فائديمند مشورا ڏيندو رهيو آهي. ان ڪري صدر مملڪت ۽ وزيراعظم جي بيانن مان به اهو تاثر مليو آهي ته هو اهم رياستي معاملن ۾ آرمي چيف جي تجربي ۽ فراست مان فائدو وٺندا رهيا آهن. هتي اهو تاثر به قائم ٿي سگهي ٿو ته هاڻي ملڪ جي ترقي لاءِ سياسي جماعتن جي وابستگين کان مٿانهون ٿي ڪم ڪيو ويندو. يعني پارٽيبازي يا ڌڙيرستيءَ کان هٽي، رڳو ترقي کي ترجيح ڏني ويندي. اها به حقيقت آهي ته ميان محمد نواز شريف ۽ ميان محمد شهباز شريف پاڻ 1985ع جي غير جماعتي چونڊن جو ئي نتيجو آهن. آصف علي زرداري به، جيتوڻيڪ 1987ع ۾ محترمه بينظير ڀٽو سان شادي ڪانپوءِ سڌو رياستي معاملن ۾ اثر وجهڻ شروع ڪيو. پر هن پڻ 1985ع واري غير جماعتي چونڊ ۾ نوابشاهه مان حصو ورتو هو. منهنجي هڪ درد ڀري اپيل آهي ته ملڪ جون يونيورسٽيون ۽ تحقيقاتي ادارا سنجيدگيءَ سان پاڪستان جي اهم شعبن جي ڪارڪردگي جو جائزو وٺن ۽ انهن جي روشني ۾ ملڪ جي مستقبل بابت واضح اشارا ۽ رپورٽون تيار ڪن ۽ سڀ کان اهم ڳالهه اها آهي ته اهڙين تحقيقن ۾ اهو خوف هرگز شامل نه هجي ته متان حڪمران ناراض ٿي پون. اها فڪر ته بلڪل به نه ٿيڻ گهرجي. ڇو ته اهي رپورٽون ته حڪمرانن جي رهنمائي ۽ صحيح فيصلا ڪرڻ لاءِ ئي بڻايون وينديون آهن. هاڻي، چار ڊسمبر 2025ع واري هن وڏي تبديلي ڪانپوءِ، سڀني يونيورسٽين ۽ تحقيقاتي ادارن کي ضرور اهو ڏسڻ گهرجي ته ان ڏينهن پاڪستان تعليم، صحت، دفاع، زراعت، معيشت، واپار، صنعت، برآمدات، آئي ٽي، پيداوار، صوبن جي باهمي لاڳاپن، دهشتگردي جي خاتمي، ڪرپشن، پڙهيل لکيل ماڻهن جي شرح، غربت جي سطح کان هيٺ رهندڙ ماڻهن جي تعداد، انفراسٽرڪچر، ريلوي، پلن، ڊيمن، آبپاشي، شاهراهن، سياحت ۽ ٽرانسپورٽ ۾ ڪهڙي پوزيشن تي بيٺو هو. ان ڪانپوءِ هڪ مخصوص مدت مقرر ڪري ڇڏجي ته اهي ادارا هر مهيني يا هر ٽن مهينن ڪانپوءِ قوم کي اصل حقيقي ۽ شفاف انگ اکر ڏيکارين. خاص طور تي انهن تبديلين ڪانپوءِ جيڪي پارليامينٽ جي 26هين ۽ 27هين آئيني ترميمن جي نتيجي ۾ نون عدالتي، قانوني ۽ دفاعي نظامن جي صورت ۾ سامهون آيون آهن. انهن رپورٽن مان صاف پتو پوندو ته ڪهڙي شعبي ۾ ترقي ٿي رهي آهي ۽ ڪيتري ٿي رهي آهي. اهو ڪم بلڪل اهڙو ئي ضروري آهي، جيئن ڊاڪٽر اسان جهڙن پوڙهن کان وزن، بلڊ پريشر آڪسيجن ۽ شوگر جا چارٽ هر مهيني تيار ڪرائيندا آهن ته صحت جو حال معلوم رهي. ساڳي ريت، هاڻي ان ڳالهه جو به جائزو وٺڻ ضروري آهي ته هن نئين نظام ڪانپوءِ پاڪستان جي آمريڪا پاليسي، اسرائيل پاليسي، هندستان پاليسي، مذهبي پاليسي، چين پاليسي، وچ اوڀر پاليسي، افغانستان پاليسي ۽ ايران پاليسي ۾ ڪهڙيون تبديليون اچن ٿيون ۽ اهي پاليسيون ڪهڙي طرف وڃي رهيون آهن. منهنجي مکيه گزارش هميشه اها هوندي آهي ته سڀ کان پهرين اسان پنهنجو گهر مضبوط ڪريون. پنهنجا مسئلا پاڻ حل ڪريون. اسان جي اولادن جي دل ۾ جيڪي سوال اٿن ٿا، جيڪي فڪر کين تڙپائين ٿيون، تن جا جواب کين گهر اندر ئي ملڻ گهرجن ۽ پوءِ عصر نماز ڪانپوءِ پاڙي وارن سان لاڳاپا به مضبوط ڪجن. گهر مضبوط. پاڙو مضبوط. پوءِ شهر پاڻمرادو مضبوط ٿي ويندا. منهنجي سڀ کان وڏي خواهش اها ئي آهي ته جيڪي ڪم اسان جي پنهنجي ذميواريءَ وارا آهن. اهي ته گهٽ ۾ گهٽ اسين پاڻ ڪريون. نيپا واري المناڪ سانحي پوري ملڪ کي ڏک ۾ ڇڏيو آهي. ڪليل مين هول ۽ نيڪاسيءَ جو خراب نظام رڳو ڪراچي يا سنڌ جو نه، پر سڄي ملڪ جو مسئلو آهي. ٽن سالن جو ابراهيم موٽي ته ڪڏهن به نه ايندو. پر سندس کِل، سندس صورت اسان جي دلن ۾ هڪ امانت ۽ هڪ خبرداري بڻجي هميشه رهندي. وزيراعليٰ سنڌ، ڪي ايم سي جي سينيئر ڊائريڪٽر ميونسپل سروسز، اسسٽنٽ ايگزيڪيوٽو انجنيئر ميونسپل ٽائون گلشن اقبال، ايگزيڪيوٽو انجنيئر واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن، اسسٽنٽ ڪمشنر گلشن اقبال ۽ ٻه مختيارڪار معطل ڪيا آهن. ان مان اهو صاف ظاهر ٿي ويو آهي ته ميونسپل خدمتن بابت ذميوارين جو پورو نيٽ ورڪ ڪهڙو آهي ۽ ڪهڙا آفيسر ڪهڙين شين جا ذميوار آهن. هاڻي رڳو ڪراچي يا سنڌ جا شهر نه، پر ملڪ جا سڀ شهر ڄاڻي سگهندا ته صفائي، نيڪاسي ۽ اهڙن مسئلن جو اصل ذميوار ڪير آهي. ايترن ڏينهن کان ته ذميواريون هڪ ٻئي تي وڌيون وينديون هيون. هاڻي ضروري آهي ته هر ٽائون جا رهواسي به سڃاڻين ته اهڙن مسئلن ۾ رابطو ڪنهن آفيسر سان ڪرڻو آهي. سوال اهو به ٿو ٿئي ته ڇا ڪراچي جي ٻين ٽائونن ۾ مقرر آفيسرن پنهنجي پنهنجي علائقي جو جائزو ورتو آهي؟ ڏٺو آهي ته ڪٿي ميونسپل سهولتون آهن ۽ ڪٿي نه آهن؟ منهنجي دعا آهي ته ٻيهر ڪو اهڙو حادثو ڪنهن معصوم ٻار سان پيش نه اچي ۽ آفيسر پنهنجي ذميواريءَ جو پاڻ احتساب ڪري وٺن. ته جيئن اهڙي تڪليف ڏيندڙ غلطي ٻيهر نه ٿئي.

سنڌ ڀرتل پرديسي پکي ۽ تحرڪ ۾ آيل شڪاري!

شاهد گل سمون

سنڌ، جنهن کي دنيا تهذيبي ورثي، محبت، مهمان نوازي، جرئت ۽ انسانيت جي ڌرتيءَ طور سڃاتي وڃي ٿي، اڄ ان ڌرتيءَ تي هڪ اهڙو ناسور پکڙجي ويو آهي، جيڪو نه رڳو ماحوليات کي نقصان ڏئي رهيو آهي پر سنڌ جي صديون پراڻي اخلاقي قدرن ۽ سماجي بنيادن کي پڻ کائي رهيو آهي. اهو ناسور "شڪار جي نالي تي هلندڙ ڌنڌو" آهي، جيڪو سنڌ جي ڀوتارن، وڏيرن، سياسي بااثرن ۽ مقامي سرڪاري عملدارن جي ملي ڀڳت سان هڪ منظم ڪاروبار جو روپ اختيار ڪري چڪو آهي. سنڌ ۾ ٿيندڙ شڪار جيڪو ڪجهه وقت اڳ ثقافت، مهماني ۽ تجربي جو علامت هوندو هو، اهو اڄ هڪ اهڙي شيءِ بڻجي ويو آهي، جنهن ۾ ڏاڍ، عورتن جي تذليل، قدرت طرفان پيدا ڪيل ناياب پکين کي مارڻ ۽ انساني حقن جي لتاڙ شامل آهن.

سنڌ ۾ جڏهن شڪار جي موسم اچي ٿي، تڏهن اصل ۾ ڏاڍ ۽ اخلاقي بگاڙ جو موسم شروع ٿيندو آهي. مقامي وڏيرن طرفان شڪار جي نالي ۾ ملڪي توڙي غير ملڪي مهمانن لاءِ پنهنجي گهرن جا در کوليا ويندا آهن. تڏهن اها مهمان نوازي، تفريح ۽ ثقافتي روايت نه پر اهو اصل ۾ اقتدار جي بازار هوندي آهي، جتي شڪار رڳو هڪ پکيءَ کي مارڻ هوندو آهي ۽ ان پردي پويان ملڪ، ماڻهن ۽ ماحوليات کي نيلام ڪيو ويندو آهي. اهڙا بااثر ماڻهو طاقت جي زور تي وڏيون وڏيون گاڏيون، هٿياربند ماڻهن جا ٽولا، سرڪاري پروٽوڪول، پوليس اهلڪارن جي تمام گهڻو تعداد ۽ ٻين ماڻهن جو ميڙ گڏ ڪندا آهن ۽ پرڏيهي مهمانن کي وٺي ايندا آهن. جيڪي اڪثر ڪري ڪنهن قسم جي قانون ۽ انساني قدر کي نه ڄاڻندا آهن. انهن ماڻهن کي هي ڏيهه رڳو ميدان لڳي ٿو. جنهن ۾ هو هٿيارن جا منهن کولي ڇڏين ۽ شڪار ڪري هليا وڃن. سنڌ ۾ مقامي بااثر ماڻهو انهن شڪارين کي کُلي اجازت ڏين ٿا، ڇاڪاڻ جو انهن کي انهن غير ملڪي ماڻهن مان سياسي فائدا، پئسا ۽ عالمي سطح تي پنهنجو شخصي اثر وڌائڻ جي شوق هوندو آهي. انهيءَ شڪار جي نالي ۾ ٻيلن پڻ جو صفايو ٿي ويندو آهي. تلور، هرڻ، جهنگلي جيوت ۽ ٻين ناياب پکين جو نسل تباهه ٿيڻ لڳندو آهي ۽ ماحولياتي توازن کي اهڙو ڌڪ لڳندو آهي جو ڪيترائي علائقا اجڙيل ريگستان بڻجي ويندا آهن. پر اصل تباهي جانورن جي نه هوندي آهي، اصل تباهي انسان جي سماجي ڍانچي ۽ اخلاقي معيارن جي ٿيندي آهي.

سنڌ جي ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ خوف ڇانيل هوندو آهي ته موجوده ڏينهن ۾ گهرن جا دروازا بند رکجن. عورتن کي ٻاهر نه ڪڍيو وڃي، ٻارن کي به پري نه ڇڏجي ۽ گهٽ ۾ گهٽ ڪنهن به بااثر جي رستي تي نه اچجي. ماڻهن کي ڄاڻ آهي ته شڪار جي نالي ۾ جيڪو قافلو نڪري ٿو اهو ڪنهن قانون جي پابنديءَ وارو قافلو ناهي هوندو پر اهو وحشت، ڏاڍ ۽ بدمعاشيءَ جو قافلو هوندو آهي. مقامي پوليس کين پروٽوڪول ڏيندي آهي. جڏهن ته انتظاميه کين اجازت ڏيندي آهي ۽ حڪومت مهمانن کي خوش ڪرڻ لاءِ تلور، هرڻ ۽ ٻين ناياب پکين توڙي جانورن کي مارڻ جا لائيسنس ڏيندي آهي. سرڪار انهن ماڻهن کي ملڪي مهمان سمجهي الٽو مقامي ماڻهن تي پابنديون وجهي ٿي ته اهي شڪار وارن علائقن جي آسپاس نه وڃن. بااثر ماڻهو مهمانن کي خوش ڪرڻ لاءِ ڪڏهن ڪڏهن ڳوٺاڻن کان ڪم وٺي ڪري کين مزدوري به نٿا ڏين. ڪڏهن پوري ڳوٺ کي ڏينهن رات خدمت ڪرڻ جو چون ٿا ۽ ڪڏهن سڄو علائقو سيڪيورٽيءَ جي نالي تي بند ڪري ڇڏين ٿا. ان سڄي صورتحال ۾ جيڪو ماڻهو انڪار ڪري ٿو، تنهن کي دشمن ثابت ڪري سندس خلاف ڪيس داخل ڪيو ويندو آهي، ڪيس ماريو ويندو آهي.

شڪار جي نالي ۾ هلندڙ هن ڪرپٽ نظام ۾ غيرقانوني هٿيار، منشيات ۽ اڻ ڳڻين غيرقانوني سرگرمين کي پردو ڏيڻ شامل هوندو آهي. مقامي بااثر انهن پرڏيهي شڪارين کي اهو سڀ ڪجهه مهيا ڪري بدلي ۾ انهن کان لامحدود فائدا حاصل ڪندا آهن. جيڪي کين وڌيڪ ۽ عوام کي وڌيڪ ڪمزور مضبوط ڪن ٿا. اهي عمل ايندڙ نسل کي تباهه ڪري رهيو آهي، ڇو ته اخلاق جي بنيادن کي ئي ناس ڪري ٿو. سنڌ ۾ جيڪي ڪيس شڪار جي نالي ۾ ٿين ٿا، تن جو حساب ڪير ڏيندو؟ اڃان وڌيڪ ڪيترا نوجوان تشدد جو شڪار ٿيندا؟ ڪيترين زمينون قبضي ۾ وينديون، ڪيترا ٻيل تباهه ڪيا ويندا، ڪيترا ڳوٺ ويران ٿيندا ۽ ڪيترين زندگيون برباد ڪيون وينديون. ان حوالي سان سرڪاري سطح تي ڪجهه به موجود ناهي، ڇاڪاڻ ته اهو سڀ طاقت جي ڇانو ۾ ٿئي رهي هوندو آهي.

سنڌي سماج ۾ هاڻي اهڙو ماحول پيدا ٿي چڪو آهي، جنهن ۾ ماڻهو خوف ۾ رهن ٿا، خاموشي اختيار ڪن ٿا ۽ پنهنجي ئي ڌرتيءَ تي پاڻ کي پرديسي محسوس ڪن ٿا. پر ان جي باوجود، سنڌ جي ماڻهن اندر بيچيني پيدا ٿيندي آهي. ماڻهو پنهنجن حقن لاءِ آواز اُٿاري رهيا آهن. ماحولياتي تنظيمون ڪم ڪري رهيون آهن. نوجوان سوشل ميڊيا تي بااثر ماڻهن جي ظلم خلاف نڪتل آهن ۽ عالمي سطح تي به تلور جي غيرقانوني شڪار خلاف مزاحمت وڌي رهي آهي. اها مزاحمت شايد اڄ ننڍڙي هجي پر اها ئي اميد آهي، جيڪا هن ظلم تي روشني بڻجي سگهي ٿي. ان حوالي سان سنڌ جي تباهيءَ جو سلسلو تڏهن بند ٿيندو، جڏهن شڪار کي عياشي نه پر ذميواري سمجهيو ويندو. جڏهن بااثر ماڻهوءَ کي عام شهريءَ جي برابر سمجهيو ويندو. جڏهن غير ملڪي مهمانن کي سنڌ جي ثقافت ۽ شڪاري جي حدن اندر بيهارڻو پوندو ۽ جڏهن اخلاقي قدرن کي سماج جي ۾ رکيو ويندو. سنڌ جي حقيقي عظمت به تڏهن بحال ٿي سگهي ٿي، جڏهن شڪار جي بهاني هلندڙ هن پوري نظام کي ٽوڙي هڪ اهڙو سماج جوڙيو وڃي، جنهن ۾ عزت، امن، انصاف ۽ انسانيت سڀ کان اهم هجن.

Shahidgul.samo@gmail.com

GSP پلس جائزي واري مشن جو دورو

ڊاڪٽر مرزا اختيار بيگ

يورپين يونين جي ست رڪني مانيٽرنگ مشن، جيڪو جي ايس پي پلس ڊائريڪٽوريٽ جي صلاحڪار سرجيو بليريا جي قيادت ۾ ڪجهه ڏينهن اڳ پاڪستان پهتو هو ان پنهنجي دوري ۾ پاڪستان کي ڏني ويل ڊيوٽي فري GSP Plus سهولت جي تجديد لاءِ انهن 27 ڪنوينشنز تي عملدرآمد جو جائزو ورتو جن تي پاڪستان جي ايس پي پلس حاصل ڪرڻ لاءِ صحيحون ڪيون هيون. هي وفد يورپي ڪميشن جي انٽرنيشنل افيئرز، سياست ۽ واپار جي سينيئر ميمبرن تي مشتمل هو وفد پنهنجي رهائش دوران انساني حقن جي وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ، واپار واري وزير جام ڪمال خان ۽ 24 نومبر تي ڪراچيءَ ۾ فيڊريشن آف پاڪستان چيمبرز آف ڪامرس (FPCCI) ۾ پرائيويٽ سيڪٽر جي نمائندن سان ملاقاتون ڪيون. قومي اسيمبليءَ جو ميمبر ۽ ڪاروباري برادريءَ جو نمائندو هئڻ جي حيثيت سان مون کي به خاص طور تي ان اهم اجلاس لاءِ دعوت ڏني وئي هئي. هيءَ ملاقات پاڪستان لاءِ وڏي اهميت رکندڙ هئي ڇو ته يورپي يونين جي 27 ملڪن لاءِ ڊيوٽي فري سهولت جي تجديد جو سڄو دارومدار ان ڳالهه تي هو ته جائزه مشن کي مطمئن ڪيو وڃي ته پاڪستان انهن سڀني 27 ڪنوينشنز تي عمل ڪري رهيو آهي. ملاقات دوران مانيٽرنگ مشن پاڪستان ۾ انساني حقن، جبري گمشدگين، عورتن ۽ اقليتن جي حقن، چائلڊ ليبر ۽ موت جي سزا بابت پنهنجا خدشا پيش ڪيا. ان سان گڏ هنن ليبر قانون، ماحوليات، گورننس، سياسي عدم استحڪام ۽ اظهار راءِ جي آزاديءَ بابت به خدشا ظاهر ڪيا. يورپي مشن کي مون ٻڌايو ته ملڪ ۾ وڌندڙ دهشتگردي ۽ سنگين ڏوهن جي ڪري 2024 تائين 6 هزار 1 سئو 61 ڏوهارين کي موت جي سزا ٻڌائي وئي آهي، پر ڊسمبر 2019ع کان وٺي اڄ تائين ڪنهن کي به ڦاهيءَ تي ناهي چاڙهيو ويو ۽ گهڻين سزائون عمر قيد ۾ تبديل ٿي چڪيون آهن.

چائلڊ ليبر بابت يورپي يونين جي تحفظات تي مون واضح ڪيو ته عالمي خريدار باقاعدي فئڪٽرين جو آڊٽ ڪن ٿا، جتي چائلڊ ليبر ۽ ڪيميائي گندگيءَ جي ٽريٽمينٽ جي سخت پابندي ڪرائي وڃي ٿي. قانون جي ڀڃڪڙيءَ تي نه صرف آرڊر رد ڪيا ويندا آهن پر فئڪٽريءَ کي بليڪ لسٽ به ڪيو وڃي ٿو. تنهن ڪري پاڪستان جون ايڪسپورٽ انڊسٽريون عالمي معيارن تي سختيءَ سان عمل ڪن ٿيون. ياد رهي ته يورپي يونين انساني حقن جي ڀڃڪڙيءَ سبب سري لنڪا کان به GSP پلس واپس ورتو هو. چند ڏينهن اڳ يورپي يونين جي سفير رائمنڊس ڪاروليس به خبردار ڪيو هو ته "پاڪستان کي اڃا گهڻو ڪجهه ڪرڻو پوندو ته جيئن هو اسڪيم جون شرطون پوريون ڪري سگهي."

آءِ ايم ايف پڻ پنهنجي تازين رپورٽن ۾ پاڪستان ۾ ڪرپشن ۽ گورننس تي شديد ڳڻتيءَ جو اظهار ڪندي ان کي حڪومت ۽ پارليامينٽ ٻنهي لاءِ 'چارج شيٽ' قرار ڏنو آهي. وفاقي ناڻي وزير محمد اورنگزيب پارلياماني ڪميٽيءَ کي ٻڌايو ته آءِ ايم ايف جا 15 اهم مطالبا 31 ڊسمبر 2025ع کان اڳ پورا ڪرڻا پوندا. جي ايس پي پلس سان منهنجي گهري وابستگي رهي آهي. وزيراعظم يوسف رضا گيلانيءَ جي حڪومت ۾ مون ٽيڪسٽائيل جي صلاحڪار طور يورپي يونين کي هڪ نئين نظرثانيءَ واري اسڪيم ڏني هئي، جنهن کان پوءِ پاڪستان کي جي ايس پي سهولت ملي. منهنجو دوست ۽ پنجاب جو اڳوڻو گورنر چوڌري سرور به هن سهولت حاصل ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو هو.

يورپي يونين 2014ع ۾ پاڪستان کي 5 سالن لاءِ ڊيوٽي فري جي ايس پي Plus ڏنو جيڪو 2023ع تائين وڌايو ويو ۽ هاڻي 2027ع تائين وڌايو ويو آهي. جي ايس پي پلس تحت يورپي يونين پاڪستان جي 6 هزار 3 سئو کان وڌيڪ شين، خاص طور تي ٽيڪسٽائيل تي 9.6 سيڪڙو (800 ملين يورو) ٽيڪس ختم ڪيو ان سان پاڪستان کي ڀارت، ترڪي، چين ۽ ويٽنام جي مقابلي ۾ وڏي ڪاميابي ملي. نتيجي ۾ پهرين پنجن سالن ۾ يورپي يونين وڃڻ واري ايڪسپورٽ ۾ 15 ارب ڊالرن جو اضافو ٿيو. پاڪستان جي يورپي يونين کي ايڪسپورٽ 9 ارب ڊالر (مجموعي ايڪسپورٽ جو 25 سيڪڙو) يورپي يونين کان امپورٽ: 3.2 ارب ڊالر ڪُل واپار: 12.3 ارب ڊالر رهيو 2014ع کان 2022ع تائين اسان جي يورپي يونين ايڪسپورٽ ۾ 108 سيڪڙو اضافو ٿيو پر بدقسمتيءَ سان زرعي پيداوار، فشرين اسپورٽس، سرجيڪل سامان، آءِ ٽي، نارنگي ۽ انب جي مارڪيٽ ۾ پاڪستان پنهنجو مقام نه ٺاهي سگهيو.

مون جائزي مشن کان درخواست ڪئي ته پاڪستان مان سي فوڊ جي يورپي يونين ايڪسپورٽ تي پابندي ختم ڪئي وڃي مون پنهنجي تقرير ۾ يورپي وفد جا مهرباني مڃيندي چيو ته جي ايس پي پلس جي سهولت سان نه فقط ايڪسپورٽ وڌي آهي پر هزارين نوجوانن کي نوڪريون مليون ۽ دهشتگرديءَ کان بچڻ ۾ مدد ملي، جنهن سان غربت ۾ به گهٽتائي آئي آهي 9 ڊسمبر تي منهنجي جرمنيءَ جي ڊپٽي هيڊ آف مشن سان ملاقات طئي آهي، جتي آئون انهن کان جي ايس پي پلس جي تجديد لاءِ جرمنيءَ جي حمايت جي درخواست ڪندس پاڪستان جي ٽيڪسٽائيل انڊسٽري اڳ ئي شديد بحران ۾ ڦاٿل آهي جيڪڏهن يورپي يونين ڊيوٽي فري سهولت واپس ورتي وئي ته پاڪستان جي ايڪسپورٽ تي سخت اثر پوندو ۽ ملڪ هن وقت اهڙو ڌڪو برداشت نٿو ڪري سگهي.

سنڌ اندر عدالتي شادين جو وڌندڙ رجحان ۽ والدين جون قبرون!

غلام فاروق

اڄ جي هن ڪالم ۾ اسين ان موضوع تي ايتري ته ڪليل دل سان، ايتري ته تفصيل سان ۽ ايتري ته سچائيءَ سان ڳالهائينداسين جو هر لفظ اوهان جي دل تائين پهچي ويندو ۽ شايد ڪيترن ئي جوڙن جو فيصلو بدلجي وڃي جي ها اڄ جو موضوع آهي عدالتي شاديون هاڻي ته هر گهر ۾، هر محلي ۾، هر واٽ تي، هر آفيس ۾، هر ڪاليج جي ڪينٽين ۾، هر بس اسٽاپ تي هر واٽس ايپ گروپ ۾، هر ٽڪ ٽاڪ وڊيو جي ڪمينٽ ۾، هر فيسبوڪ پوسٽ هيٺ، هر يوٽيوب وڊيو ۾، هر ريڊيو پروگرام ۾، هر ٽي وي ٽاڪ شو ۾، هر اخبار جي سرخيءَ ۾، هر سماجي ميڊيا ٽرينڊ ۾، هر شاديءَ جي تقريب ۾، هر جنازي تي به بس هڪڙي ئي ڳالهه گونجي رهي آهي ته ڇوڪري ڀڄي وئي، ڇوڪرو ڀڄي ويو عدالتي شادي ڪري ڇڏين خاندان بدنام ٿي ويو، غيرت جو معاملو بڻجي ويو، جرڳو ويٺو، فيصلو ٿي ويو ۽ پوءِ... موت، طلاق، تباهي يا سڄي زندگيءَ جو افسوس.

ڇوڪرا ۽ ڇوڪريون محبت جي نالي تي گهر پاڻين کي لڪاءِ ۾ رکي، والدين جي مرضيءَ کي ٺوڪر ... ڪڏهن رات جو ٻه وڳي ته ڪڏهن صبح جو پنج وڳي ڪڏهن ڪورٽ جي پويان ننڍڙي هوٽل ۾ لڪي ويهي، ڪڏهن وڪيل جي چيمبر ۾، ڪڏهن پارڪ جي هڪ ڪنڊ ۾، ڪڏهن ڪنهن دوست جي گهر ۾، ڪڏهن ريل گاڏيءَ جي انتظار ۾، ڪڏهن بس ۾ سفر ڪندي، هڪ ۾ هڪ ننڍڙو اسٽيمپ پيپر ٻه گواهه (جن مان هڪ اڪثر وڪيل جو ملازم هوندو آهي)، هڪ وڪيل هڪ ننڍڙو سرٽيفڪيٽ جهڙي سمجهندا آهن ته هاڻي سڀ ڪجهه حل ٿي ويو، هاڻي دنيا فتح ٿي وئي، هاڻي ڪوبه اسان کي جدا نه ڪري سگهي ڪِن لاءِ اها عشق جي سڀ کان وڏي فتح لڳندي آهي. ڪِن لاءِ نئين دور جي آزادي، ڪِن لاءِ سولو، سستو ۽ تيز رستو، پر جيڪي مذهب کي سمجهن ٿا، سماج کي سمجهن ٿا، خانداني قدرن کي سمجهن ٿا، زندگيءَ جي اونهي تلخي ۽ مفاس کي سمجهن ٿا، سي ان کي وڏو گناهه، خانداني تباهي، سماجي موت ۽ سڄي زندگيءَ جو سڀ کان وڏو جوکو سمجهندا آهن.

اسلام ۾ شاديءَ جو نظام دنيا جي سڀ کان خوبصورت، مڪمل ۽ منظم نظامن مان هڪ آهي الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ نه رڳو شاديءَ جي حوصلا افزائي ڪئي آهي پر ان کي نصف مذهب به قرار ڏنو آهي الله تعاليٰ فرمائي ٿو ته اسان توهان کي جوڙو جوڙو پيدا ڪيو ته جيئن اوهان هڪ ٻئي ۾ سڪون حاصل ڪريو پر ان سڪون جي لاءِ ڪجهه شرط پڻ مقرر ڪيا ويا آهن جن مان سڀ کان وڏو شرط آهي وليءَ جو موجود هجڻ نبي ڪريم صلي الله عليه وسلم جا ڪيترائي واضح فرمان آهن جن مان هڪ جو ترجمو ته: "يعني وليءَ کان سواءِ ڪابه شادي ناهي" هيءَ حديث صحيح بخاري، صحيح مسلم، سنن ابي داود، ترمذي، نسائي، ابن ماجه سميت سڀني وڏن ڪتابن ۾ موجود آهي چارئي امامن وليءَ کي شرط قرار ڏنو آهي حنفي مذهب ۾ هڪ ننڍڙي رعايت آهي ته بلغ ۽ عاقل عورت پاڻ شادي ڪري سگهي ٿي پر اڪثريتي فقه، خاص ڪري شافعي، مالڪي ۽ حنبلي مذهب وارا ان کي به صحيح نه سمجهندا آهن معتبر علمن جئين طرح فرمايو آهي ته وليءَ کان سواءِ شادي صحيح ناهي جڏهن ڇوڪري عدالت ۾ وڪيل سان گڏ نڪاح نامو لکرائي ٿي ۽ وليءَ واري خاني ۾ "غير حاضر" يا "رضامندي نه ڏني" لکائي ٿي ته قانوني طور پاڪستان ۾ نڪاح صحيح ٿي ويندو آهي پر شرعي طور اڪثر علمن جي ويجهو معيوب يا بلڪل باطل آهي ان جو مطلب اهو ٿيو ته جيستائين خاندان مان ڪو ولي نئين سِر نڪاح نه پڙهائي، تيستائين جوڙو حلال زوجيت ۾ نه آهي ۽ جسماني تعلق به حرام جي دائري ۾ اچي سگهي ٿو ڪيترن وڏن علمن جي فتويٰ آهي ته اهڙي شاديءَ مان پيدا ٿيندڙ اولاد تي به شرعي پابنديون لڳن ٿيون وراثت ۾ به انهن جو حصو محدود ٿي سگهي ٿو هيءَ ڳالهه تمام سنگين آهي پر محبت ۾ انڌا جوڙا ان کي آسان سمجهي وڃن ٿا.

والدين ڏانهن منهنجي هٿ جوڙي دل جي گهراين سان گذارش آهي مائرون ۽ پيءُ، جيڪڏهن اوهان جي ڌيءَ يا پٽ ڪنهن سان دل لڳائي ويٺو آهي ۽ ان ۾ ڪا وڏي شرعي يا اخلاقي خرابي نظر نه ٿي اچي ته مهرباني ڪري پنهنجي ضد، انا، ذات پات جي وڏائي، ملڪي فرق جي فڪر کي پاسيرو رکي اجازت ڏيو اڄ جو دور تبديل ٿي چڪو آهي اسان ڌيئرن کي پڙهايو انٽرنيٽ ڏني، نوڪريون ڪرايون موبائيل هٿ ۾ جهليو سوشل ميڊيا تي آزاد ڇڏيو پر جڏهن دل جو معاملو آيو ته کين ننڍڙي ٻار سمجهڻ لڳاسين جيڪڏهن اجازت نه ڏينداسين ته هو عدالتي شادي ڪندا ۽ پوءِ اسان جو به نالو سماج ۾ لٽجي ويندو مان پاڻ ڪيترين مائرن سان مليو آهيان جيڪي روئي روئي چونديون آهن ته "جيڪڏهن اسان اجازت ڏيون ها ته اڄ اسان جي ڌيءَ اسان سان گڏ رهي ها، هاڻي 10 سال ٿي ويا، منهن ئي نه ڏيکاريو، ٻارن کي به نانا نانيءَ جو منهن نه ڏسڻ ڏنو اسين عيدون اڪيلا ملهائيندا آهيون جنازن تي به ڪوبه نه ايندو آهي اسان جي آخري وقت ۾ به ڪير نه ايندو" تنهنڪري جيڪڏهن ڇوڪرو نمازي آهي، اخلاقي آهي، نوڪري يا ڪاروبار آهي ته ڪليل دل سان اجازت ڏيو جيڪڏهن ذات پات يا ملڪي فرق آهي ته به ويهي ڳالهه ٻولهه ڪريو پر دروازا بند نه ڪريو گفتگوءَ جو دروازو ڪليل رکندا ته جيئن عدالت جو دروازو بند رهي

جيڪي جوڙا اڳئي عدالتي شادي ڪري چڪا آهن انهن کي عملي صلاح آهي ته جلد کان جلد خاندان واري وليءَ سان نئون نڪاح پڙهايو، والدين سان رابطو بحال ڪريو، معافي گهرو، ننڍڙي تقريب رکو، سٺو مثال قائم ڪريو ۽ قانوني دستاويز محفوظ رکو هاڻي ڪجهه تازا ۽ دردناڪ حقيقي واقعا ٻڌايان ٿو جيڪي صرف 2024ع ۽ 2025ع ۾ پيش آيا آهن

ڪراچي ۾ جنوري 2025ع ۾ هڪڙي 22 ورهين جي ڇوڪريءَ عدالتي شادي ڪئي ٻئي ڏينهن ئي پيءُ ۽ مامي گڏجي ڪيس ڪهروڻي وجهي ٻاهه ڏئي ساڙي ڇڏيو 18 ڏينهن کان پوءِ هوءَ تڙپي تڙپي مري وئي لاڙڪاڻي ۾ مارچ 2025ع ۾ هڪ جوڙي کي شاديءَ کان پنجن مهينن کان پوءِ ڇوڪريءَ جي پيءُ ۽ سوٽن گڏجي ڪراچيءَ ۾ گهر تي حملو ڪري قتل ڪري ڇڏيو حيدرآباد ۾ آڪٽوبر 2024ع ۾ هڪ 19 ورهين جي ڇوڪريءَ عدالتي شادي ڪئي پر مالي تنگيءَ سبب طلاق گهري ته خاندان ڪيس زهر ڏئي قتل ڪري ڇڏيو اهي واقعا صرف خبرون ناهن اهي ماڻهن جون تباهه ٿيل زندگيون آهن روئندڙ مائرون آهن دل ٽٽل پيءُ آهن يتيم ٿيل ٻار آهن هاڻي سنگين نتيجن تي تفصيل سان ڳالهه ڪريون شرعي طور وليءَ کان سواءِ نڪاح باطل يا شديد ڪراهت وارو آهي جسماني تعلق به زنا جي دائري ۾ اچي سگهي ٿو اولاد تي به شرعي پابنديون لڳن ٿيون والدين جي ناراضگيءَ ۾ الله جي ناراضگي آهي ملي تنگي، بيماريون ۽ ذهني پريشانيون اڪثر ان جو ئي نتيجو هونديون آهن وراثت ۾ سخت قانوني جنگ هلي ٿي ٻارن جي ذهن ۾ گهٽتائيءَ جو احساس پيدا ٿيندو آهي سماجي بائيڪاٽ، طلاق جو وڌو تناسب، غيرت جي نالي تي قتل جو خطرو، گهٽ مهر سبب طلاق تي عورت جو مستقبل تباهه ٿي ويندو آهي

عدالتي شادي ڇو نه ڪرڻ گهرجي؟ ڇو ته اها شرعي طور خطرناڪ آهي، خانداني برڪت کان خالي آهي سماج ۾ بدنامي آڻي ٿي، وراثت ۾ پيچيدگيون پيدا ڪري ٿي، ٻارن جي پرورش ۾ مشڪلاتون آڻي ٿي ۽ تڪليف جي وقت ڪوبه ساٿ نه ڏيندو آهي سماجي نتيجن ۾ خاندان منهن لڪائڻ لڳندا آهن ڇوڪريءَ تي "ڀڄي وڃڻ واري" جو ليبل لڳي ويندو آهي مائٽ سڄي عمر ڳالهه ٻولهه نه ڪندا آهن عيدون، شاديون، جنازا سڀ الڳ الڳ ٿي ويندا آهن آخر ۾ دل مان نڪتل گذارش آهي ته محبت ڪريو، ضرور ڪريو پر ان محبت ۾ ماءُ جي دل نه ٽوڙيو پيءُ جي سيني تي ڇُري نه هڻو جيڪڏهن والدين ضد ڪن ٿا ته صبر ڪريو، گفتگو ڪريو، دعا ڪريو پر انهن کي هميشه لاءِ وڃائي نه ويهو ڇو ته دنيا ۾ سڀ کان وڏي برڪت والدين جي دعا آهي ۽ سڀ کان وڏي بد دعا انهن جي دل ڏکائڻ آهي جيڪڏهن اوهان کي لڳي ٿو ته اوهان جي محبت سچي آهي ته پوءِ ان کي الله تعاليٰ جي رضا سان، والدين جي خوشيءَ سان، خاندان جي برڪت سان حلال ڪريو ڇو ته محبت جو سچو امتحان اهو ناهي ته توهان هڪ ٻئي لاءِ ڪيترو قربان ٿيو پر اهو آهي ته توهان پنهنجي ماءُ پيءُ لاءِ ڪيترو صبر ڪيو الله تعاليٰ اسان سڀني جي گهرن ۾ سڪون وجهي، والدين جي دلين ۾ اطمينان وجهي ۽ اسان جي نئين نسل کي اهڙي محبت نصيب فرمائي جو ان ۾ والدين جو ساٿ به هجي، انهن جي دعا به هجي ۽ آخرت ۾ به سڪون هجي. آمين يا رب العالمين!

(ليکڪ ماهر اقتصاديات، شماريات ۽ پي ايڇ ڊي ريسرچ اسڪالر (Ai)(يونيمارڪوني يونيورسٽي، اٽلي)، ايڊيشنل ڊائريڪٽر ريسرچ ۽ پوسٽ گريجوئيٽ اٽش ايشين انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز جي عهدي تي فائز آهي)

اقتدار بابت مفڪرن جا فڪر پريا نُڪتا...!

اعجاز ممنائي

اقتدار معنيٰ طاقت، قوت، پهچ، وسعت، عزت، مرتبو درجو ۽ عهدو ان ڪري هر ڪو چاهي ٿو ته مان اقتدار ماڻيان هڪ گهرجي فرد کان شروع ٿيندڙ اقتدار جو دائرو تمام گهڻو وسيع آهي پر ان لاءِ اهليت جو هجڻ لازمي هجي ٿو پر جيڪڏهن نااهل کي اقتدار جي ڪرسيءَ تي ويهارجي ته اهو گهر کان دنيا تائين نقصانڪار ثابت ٿئي ٿو ۽ ملڪي چرخو سٺو هلڻ بجاءِ اُبتو هلائڻ لڳي ٿو ان ڪري چيو ويندو آهي ته گهر جي ذميواري نڀائڻ لاءِ عقلمند فرد جو هجڻ لازمي آهي جنهن کي فيصلي ڪرڻ جي قوت هجي.

ان بابت مشهور مفڪر ميڪياوليءَ جو خيال آهي ته 'اقتداري طاقت حاصل ڪندڙ کي هوشيار لومڙ ۽ ٻبي شينهن وانگر هجڻ گهرجي جڏهن ته پنهنجي طاقت بچائڻ لاءِ ڪيس سخت قدم کڻڻ کان گهٻرائڻ نه گهرجي ڇو ته انسان فطري طور ذاتي مفادن لاءِ ئي ڪم ڪندو آهي' مائيڪل فوڪالٽ جو خيال آهي ته 'رياست جا سمورا شعبا اقتداري طاقت سان سلهاڙيل آهن زندگيءَ جو هر شعبو اقتداري طاقت جي حڪمت عملين سان هلي ٿو' ميڪياوليءَ جي نظر ۾ اقتدار جي طاقت اخلاق، مذهب ۽ انساني پابندين کان آزاد آهي طاقت جو اصل مقصد طاقت جي بچاءَ ۾ آهي' جڏهن ته مائيڪل فوڪالٽ جو خيال هو ته 'طاقت جو سرچشمو حُڪمران طبقو نه پر سماج جو هر شعبو آهي اقتداري طاقت سان عوام مٿان زبردستي حُڪمراني ڪري نٿي سگهجي' مائيڪل فوڪالٽ اقتداري طاقت جي ميڪياولين تصور جي نفي ڪري ٿو هُن جو خيال آهي ته 'طاقت ۽ ڄاڻ (علم) ٻه ڌار شيون ناهن بنيادي طاقت ڄاڻ ۽ علم آهي' جڏهن ته انگلنڊ جي ٻن وڏن فلاسافرن ٿامس هابس ۽ جان لاڪ جا به اقتداري طاقت جي بابت ۾ ڪنهن قدر خيال مختلف رهيا آهن ٿامس هابس وٽ اقتدار جو تصور سياسي سطح تائين محدود ناهي رهيو هُو انسان کي جنگ ۽ خوف جي حالت ۾ ڏسي ٿو ۽ اقتدار کي اهڙي طاقت سمجهي ٿو، جيڪا زندگيءَ جي هر شعبي ۾ امن نظم ۽ ضبط قائم ڪرڻ جي صلاحيت رکندي هُجي جڏهن ته جان لاڪ اقتدار کي ماڻهن جي رضا سان اُڌل طاقت ۽ امانت سمجهي ٿو جنهن جو مقصد فرد جي آزادي ۽ حقن جو تحفظ آهي

روسو وري اقتدار جي اخلاقي حيثيت تي زور ڏئي ٿو ۽ چوي ٿو ته 'اقتدار جو اصل سرچشمو عوام آهي ۽ عوام جي گڏيل مرضيءَ سان قائم ڪيل اقتدار ئي پائيدار هُجي ٿو' جڏهن ته مارڪس جي نظر ۾ اقتدار معاشي ۽ طبقاتي ڍانچي جو نتيجو آهي ۽ طاقت جو استعمال اقتصادي ۽ معاشي وسيلن مٿان ڪنٽرول ڪرڻ آهي بنيادي ڳالهه اها آهي ته اقتدار عوام کي منظم ڪري ٿو اختيار ان کي قانوني ۽ اخلاقي جواز ڏئي ٿو ۽ وري انتشار تڏهن پيدا ٿئي ٿو جڏهن اقتدار ۽ اختيار ۾ توازن برقرار رهي نٿو سگهي تڏهن نوان سماجي ۽ سياسي امڪان پيدا ٿين ٿا آمريڪن تاريخدان ۽ فلاسافر هانا آرنٽ رڳو اقتدار جو جمهوري تصور پيش ڪيو هو جنهن جو چوڻ هو ته 'اقتدار جبر ۽ تشدد تي ٻڌل نه پر عوام جي گڏيل رضا سان اُڌل اجتماعي نظام آهي' انساني سماج ۾ اقتدار جو تصور اڄ به گهڻو پيچيده آهي اُئين جيئن صديون اڳ هو اقتدار جو صحيح استعمال سماج ۾ انصاف، امن ۽ ترقيءَ جو سبب بڻجي ٿو جڏهن ته غلط استعمال ظلم، بيچيني ۽ انتشار جو سبب بڻجي ٿو اقتدار، اختيار ۽ انتشار بنيادي طور ٽنهي طاقتن جي توازن سان ئي ڪنهن به سماج جي پائيدار ترقي ۽ انساني شعور جي ارتقا جي ضمانت بڻجي ٿو.

انساني سماج ۾ اقتدار کان پوءِ هميشه اختيارن جو غلط استعمال ٿيو آهي اقتداري طاقت جي اچڻ کان پوءِ طاقتور ٽُرين اختيارن جو استعمال هميشه پنهنجي مفادن لاءِ استعمال ڪيو آهي جنهن جي نتيجي ۾ هميشه 'انتشار' جنم ورتو آهي جنهن سبب پوري قوم پريشانيءَ جي عالم ۾ ورتل آهي ڪوبه انسان دنيا ۾ خوش نظر نه ٿو اچي ايتري تائين جو اقتدار جي ڪرسيءَ تي ويٺل شخص کي به سڪون نه آهي مولا علي ع فرمايو "هڪ هزار عالمن کي شهيد ڪرڻ سان به ايترو نقصان نه ٿيندو آهي جيترو هڪ جاهل کي اقتدار تي ويهارڻ سان ٿيندو آهي" پاڻ ع وڌيڪ فرمايو اٿن ته "اقتدار، طاقت ۽ دولت ملڻ سان ماڻهو بدلبو ناهي پر بي نقاب ٿيندو آهي ڪفر جو معاشرو ته هلي سگهي ٿو پر ناانصافيءَ وارو معاشرو نه ٿو هلي سگهي" پاڻ فرمايائون ته "دنيا جي حاڪمن سان جنگ ڪرسيءَ ۽ اقتدار جي ڪري ڪئي وئي هئي، مگر آئون واحد حاڪم آهيان جنهن سان جنگ فقط انصاف ڪرڻ جي ڪري ڪئي وئي آهي" پاڻ وڌيڪ فرمايائون ته "اقتدار جي نشي ۾ پنهنجا همدرد نه وڃايو، اُئين نه ٿئي جو اقتدار يا طاقت به هلي وڃي ۽ ڪو همدرد به نه رهي" مطلب ته اقتدار طاقت ۽ ڪرسي اچڻي وڃڻي شيءِ آهي، مخلص همدرد، دوست ۽ ساٿي مشڪل وقت ۾ زندگيءَ جو سرمايو هوندا آهن انهن جو قدر ڪرڻ گهرجي انهن کي اهميت نه ڏيڻ سان پنهنجي اهميت به نه رهندي

افلاطون پنهنجي مشهور ڪتاب (Republic) ۾ لکيو آهي ته (The measure of a man is what he does with Power) يعني ماڻهوءَ جي اصل پرک تڏهن ٿيندي آهي جڏهن کيس اقتدار يا طاقت حاصل ٿيندي آهي) ان جو مطلب اهو ٿيو ته اقتدار وڏو امتحان هوندو آهي اقتدار کان پوءِ مليل اختيارن جو صحيح استعمال ماڻهوءَ جي اخلاقي ۽ فڪري صلاحيتن جي اصل پرک هوندو آهي عام طور ڏٺو ويو آهي ته ڪيترائي اهڙا ماڻهو آهن، جيڪي اقتدار دوران تڪبر ڪندا آهن ۽ معزوليءَ وقت ذلت جو شڪار بڻجندا آهن ياد رکڻ گهرجي ته اقتدار جي پوڄارين جو عوام جي جيئڻ ۽ مرڻ سان ڪو واسطو ناهي هوندو انهن جو هدف ۽ مقصد ڪيئن به ڪري اقتدار حاصل ڪرڻ هوندو آهي ڇو ته اقتدار ۽ حڪومت ئي اهو واحد مهذب طريقو آهي، جنهن ذريعي عوام کي نپوڙي پنهنجي مرضيءَ مطابق ٽيڪس وصول ڪري سگهجي ٿو ۽ اقتدار جي ذريعي ئي اهو وصول ڪيل ٽيڪس جو پئسو پنهنجي عيش آرام ۽ تجوڙين جا منهن ڀرڻ لاءِ پنهنجي مرضيءَ موجب بغير ڪنهن خوف ۽ خطري جي استعمال ڪري سگهجي ٿو پر اقتدار جي ڪرسيءَ تائين پهچڻ لاءِ عوام جي ڪلهن جي مدد ضروري هوندي آهي اڪيلو فرد ڀلي ڪيڏا به ٽپا ڏئي پر ڪڏهن به اقتدار جي ڪرسيءَ جي پائي تائين به نه پهچي سگهندو، عوام جهڙو اٿ..... ان کي پنهنجو ڪلهو ڏيڻ لاءِ راضي ڪرڻ واري فن ۽ صلاحيت جو نالو سياست آهي. تڏهن ته چوندا آهن سياست عربي لفظ آهي، جنهن جي لغوي معنيٰ جڙ گهوڙن کي تربيت ڏئي سواري لائق بڻائڻ آهي.

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ جي ايم-II دوڙ
(روبرو جناب عنايت علي ميمڻ)
فيملي سوٽ نمبر 34 سال 2025

مسمات گلزادي ڌيءُ سونو خان شيخ رهندڙ ڳوٺ لياري ديهه-72 نصرت تعلقو دوڙ ....پلينٽف...خلاف:طارق عرف ڪوثر پٽ نور خان شيخ رهندڙ ڳوٺ طاهر پٽي دادو روڊ مورو تعلقو مورو ضلعو نوشهروفيروز سيل نمبر 0308-3402280، 0306-3402286....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ فيملي ڪورٽ ايڪٽ 1964 لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 13-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول جج اينڊ جي ايم-II دوڙ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم-II ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 112 سال 2025

مسمات فائزه ڌيءُ ڪيڙ ذات پتافي رهندڙ ڳوٺ فتح خان پتافي تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: شهزاد پٽ الهداد ذات پتافي رهندڙ ڳوٺ فتح خان پتافي تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 10-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر

ڪورٽ نوٽيس

سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ٽنڊو الهيار
سمري سوٽ نمبر 25 سال 2025

مير حسن ولد محمد حسين ذات سامٽيو رهندڙ گهر نمبر 304 شاه لطيف ڪالوني ٽنڊو الهيار ....پلينٽف...خلاف: نور احمد ولد محمد بخش ذات اٽڙ رهندڙ گهر نمبر 318 اٽڙ پاڙو ٽنڊو الهيار تعلقو ضلعو ٽنڊو الهيار....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف سمري سوٽ رڪوري اماؤنٽ -/810000 رپيا لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 10-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ٽنڊو الهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سينئر سول جج IV حيدرآباد
Rent Ex: App: 120/2025 Filed Rent App 19/25

عبدالرافع Pardar ولد نوشاد علي Pardar رهندڙ حاجي نور محمد روڊ گهر نمبر A/96-1753 سلاوٽ پاڙو حيدرآباد....ايپليڪينٽ...خلاف: شبير ولد حاجي محمد عباس رهندڙ گهر نمبر T 582/1 ٽنڊو ولي محمد ضلعو حيدرآباد ....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ رينٽ ايگزيڪيوشن درخواست داخل ڪئي آهي ايگزيڪيوشن آرڊر خلاف جيڪو تاريخ 02-10-2025 تي پاس ڪيو هن ڪورٽ سڳوري تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 18-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي...

بقايا	13	ريلي ڪڍي وئي

خيرپور جا اهلڪار سول سوسائٽي سوين شاگرد ۽ شهري شامل هئا ان موقعي ڪرپشن کان پاڪ معاشرو پاڪستان زنده آباد جا نعرا هنيا ويا ۽ اڳواڻن چيو ته ملڪ کي شهر کي ڪرپشن کان پاڪ بنائڻو آهي ان ڪري ڪرپشن جو خاتمو ضروري آهي ان موقعي تي ريلي ۾ شريڪ ماڻهن کي بينر ۽ پلي ڪارڊ پڻ هئا.

بقايا	14	داخل

نامعلوم جوابدارن شامل آهن وائلڊ لائيف کاتي جي اسسٽنٽ ڪنزرويٽر اشفاق ميمڻ ٻڌايو ته انويسٽيگيشن ڪرڻ بعد ۽ شڪار ۾ شامل ٻن گاڏين جي ايڪسائيز پوليس کان ڪنفرم ڪرڻ بعد هرڻن کي ماريندڙ جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي هن چيو ته هرڻن جو هميشه تحفظ ڪيو ويندو جيڪو به غير قانوني شڪار ڪندو ان خلاف قانوني ڪاروائي ڪئي ويندي

بقايا	15	احتجاج

سان قتل ڪرڻ واري واقعي ۾ ملوث جوابدارن ريحان ٻرڙي ۽ فتح ٻرڙي جي گرفتاري باوجود سنڌن وارثن وري معصوم نيازي جي پيرسن والد علي محمد ٻرڙي کي ڪيس تان دستبردار ڪرڻ لاءِ ڌمڪيون ڏئي پيا ٿين ڌمڪين تي احتجاجي مظاهرو ڪيو، احتجاج ۾ شامل معصوم نيازي جي پيرسن والد علي محمد ٻرڙي، امام بخش ٻرڙي، صادق ٻرڙي، مسمات خيري، مسمات عابده، مسمات صاحب خاتون ۽ ٻين الزام لڳايو ته اسان جي معصوم نيازي جي بيدردي سان ڪيل قتل باوجود هاڻي وري

بقايا	42	حوالي سان ريلي

ڪمشنر جهانزيب شهزادو عمير جروان ڊپٽي ڊائريڪٽر اطلاعات خالد حسين ڪمبوه، ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن مونس احمد راهوجو سميت پوليس ۽ تعليم کاتي جي آفيسرن سول سوسائٽي جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

اطلاع عام

پاران منقولهمهتاب احمد پيرواني /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم عائشه مهتاب شناختي ڪارڊ نمبر 4220193443024 درخواست وصول ٿي آهي. ڇاڪاڻ مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. فهيم احمد (پٽ) 2. فرزين احمد (پٽ) 3. رطاب مهتاب (ڌيءُ) 4. مهتاب احمد پيرواني (زوج) 5. دُعا مهتاب (ڌيءُ) 6. سعديه مهتاب (ڌيءُ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري.

INCHARGE SFU, NADRA
AWAMI MARKAZ KARACHI
EAST-SFU

اطلاع عام

پاران منقولهحمزه شڪور /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم عبدالشڪور شناختي ڪارڊ نمبر 4220148629463 درخواست وصول ٿي آهي. ڇاڪاڻ مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. ماريه شڪور (ڌيءُ) 2. حمزه شڪور (پٽ) 3. مهوش شڪور (ڌيءُ) 4. ثمينه ڪوثر (زوج) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري.

INCHARGE SFU, NADRA
AWAMI MARKAZ KARACHI
EAST-SFU

اطلاع عام

پاران منقولهرمضان علي /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم احمدعلي شناختي ڪارڊ نمبر 4210117358883 درخواست وصول ٿي آهي. ڇاڪاڻ مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. زرين تاج (پيڻ) 2. عزيز

اطلاع عام

پاران منقولهصبا بي بي /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم فرزانه بي بي شناختي ڪارڊ نمبر 4220161827318 درخواست وصول ٿي آهي. ڇاڪاڻ مرحوم جا وارث ظاهر

ٽنڊوباگو لڳ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، مشهور زميندار قتل، سندس ٻه پٽ زخمي

ڳوٺ ڏتي بخش پتافي ۾ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ ٽيڪٽر جي ڊرائيور کي مارڪٽ تان جهيڙو ٿيو

گوليون لڳڻ سبب مشهور زميندار رئيس منظور علي پتافي ٿلهي تي مارجي ويو، سندس پٽ امجد ۽ اعجاز زخمي ٿي پيا

مرحوم اباڻي قبرستان ۾ مٽي ماءُ حوالي، رڳي گوليون هڻندڙ ملزم مذڪوره فوتي رئيس منظور پتافي جو ناٺي ۽ سڳو ڀائيٽيو هو: ذريعا

ٽنڊوباگو (ت ر) ٽنڊوباگو لڳ ملڪاڻي شريف لڳ ڳوٺ ڏتي بخش پتافي ۾ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ ٽيڪٽر جي ڊرائيور کي مارڪٽ تان جهيڙو گوليون لڳڻ سبب ملڪاڻي شريف جو مشهور
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي ۽ پڳ جي رسم

ٽيجهي ۾ غلام مرتضيٰ جتوئي، نواب غني ٽالپر، اسماعيل راهو، عاقب جتوئي ۽ ٻين جي شرڪت

اڳوڻي صوبائي صلاحڪار مير علي نواز ٽالپر کي پنهنجي والد جي پڳ ٻڌائي وئي

ٽنڊو محمد خان (ڏ ر) ٽنڊو محمد خان ۽ سنڌ جي جهوني پارليامينٽري سياستدان مير خاندان جي بزرگ شخصيت مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي جي رسم، سندس فرزند اڳوڻي ايم پي اي مير علي نواز ٽالپر کي پڳ ٻڌائي وئي، ٽنڊو محمد خان جي مير گارين ۾ سنڌ جي جهوني پارليامينٽري سياستدان مير خاندان جي بزرگ شخصيت مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي جي رسم ادا ڪئي وئي جنهن ۾ نيشنل پيپلز پارٽي جي سربراهه غلام مرتضيٰ جتوئي،
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد جي ريلوي ڪالوني ۾ گهر ۾ باهه لڳڻ سبب عورت فوت

حيدرآباد(ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي ريلوي ڪالوني ۾ گهر ۾ باهه لڳڻ سبب عورت فوت ٿي وئي آهي ريسڪيو موجب ڪالهه شام جو چاڻايل علائقي ۾ گهر اندر پيل لنڌي جي ڪپڙن کي اچانڪ باهه لڳي جنهن سبب هڪ عورت عجيبان فوت ٿي وئي جنهن جو لاش سول اسپتال حيدرآباد
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: مرحوم مشتاق ٽالپر جي فرزن کي سندس والد جي پڳ ٻڌرائي پئي وڃي

حيدرآباد لطيف آباد جي اسپتال ۾ 14 سالن جو نينگر فوت،

هلال احمر اسپتال جي ڊاڪٽرن مبينا غلط انجيڪشن سبب فيضان فوت

واقعي خلاف نينگر جي وارثن جو ڊاڪٽرن خلاف احتجاجي مظاهرو،

حيدرآباد(ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي لطيف آباد ۾ قائم هلال احمر اسپتال ۾ 14 سالن جو ٻارڙو فوت ٿي ويو آهي فوتي وارثن پاران اسپتال ۾ سخت احتجاج ڪندي الزام هنيو آهي ته سندن ٻارڙو فيضان ڊاڪٽرن جي غلط انجيڪشن هڻڻ بعد فوت ٿي ويو آهي احتجاج دوران سخت بعربازي ڪئي وئي ان موقعي تي پوليس پهچي فوتي جي وارثن سان ڳالهيون ڪري احتجاج ختم ڪرايو ۽ فوتي جو لاش وارثن حوالي ڪيو ويو

حيدرآباد ۾ ٽرڪ جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر، نوجوان فوت

حيدرآباد (ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي سائيٽ واري علائقي ۾ ٽرڪ جو موٽر سائيڪل جو ٽڪر ٿي پيو جنهن ۾ هڪ جٽو افضل فوت ٿي ويو جڏهن ته ٻيو همراهه زخمي ٿي پيو جنهن کي سول اسپتال داخل ڪيو ويو آهي

ٽنڊوڄام لڳ باهه ۾ سڙي زخمي ٿيل نينگر ڪراچي جي اسپتال ۾ فوت

ٽنڊوڄام(ت ر) ٽنڊوڄام جي ڳوٺ حيدرشاهه آبڙي جو رهواسي 14 سالا نينگر حسنين ولد عظيم شاهه گهر ۾ چلهه تان باهه پڙڪي سندس چادر کي وڪوڙي وئي جنهن سبب نينگر سڙي سخت زخمي ٿي پيو جنهن کي فوري طور حيدرآباد اسپتال منتقل ڪيو ويو جتان ڳنڀير حالت ۾ ڪراچي جي اسپتال نيو ويو جتي زخمن
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو ۾ بدامني، صحافي سميت چور ٻه موٽر سائيڪلون کاهي ويا

صحافي آغا وحيد گهانگهرو ۽ پير عطا محمد ٽنيو جون موٽرسائيڪلون چور ڪٽي ويا

شهباز ڪالوني واسي پيل پيرزادو جي گهران چور سون ۽ 150000 رپيا، چوري ڪري ويا

ڪنڊيارو (ن ع) ڪنڊيارو ۾ بدامني کي ٻنجو نه اچي سگهيو چورين ڦرون معمول ٻنجي ويو عوام پريشان ڪنڊيارو شهر مان صحافي آغا وحيد گهانگهرو جي در تان نامعلوم چور موٽر سائيڪل کاهي فرار ٿي ويا پريس ڪلب جي صحافين پاران مطالبو ڪيو ته صحافي آغا وحيد جي چوري ٿيل موٽرسائيڪل واپس ڪرائي وڃي هوڏانهن شهر جي بابن شاهه چوڪ واري علائقي مان چور پير عطا محمد ٽنيو جي گهر ٻاهران بيٺل ذوهيب علي لاڙڪ جي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

پرياسٽي لڳ هٿيارٻندن جي يوسي چيئرمين ۽ بينڪ مينيجر جي ڪار تي فائرنگ

پريارو تي هٿيارٻندن ٻيهڻ جو اشارو ڪيو نه بيهڻ تي چار گوليون هنيون: ممتاز راڄپر

اسان معجزاتي طور محفوظ رهيا سون، ڌوهارين جو خاتمو ڪري عوام مان ڀيچيني دور ڪئي وڃي

پرياسٽي (ن ع) پاڪستان پيپلزپارٽي جي يوسي چيئرمين ممتاز راڄپر ٻڌايو پيپلزپارٽي جي اڳوڻي ايم پي اي مراد علي شاهه جي بنگلي تان واپ پريارو اچي رهيو هيس ته ون ڪو قاءِ تي ڪن هٿيار بندن روڪڻ جي ڪوشش ڪئي نه بيهڻ تان هٿيار بندن گاڏي تي سڌي فائرنگ ڪئي چار گوليون گاڏي کي لڳيون اسان معجزاتي طور محفوظ رهيا سون هن چيو ته ضلعي ۾ بدامني وڌي وڃڻ ڪري ڪير به محفوظ ناهي . عوام کي ڌوهارين
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

لڪي غلام شاهه: جي يو آءِ اڳواڻ راشد محمود سومرو ڪارڪنن کي خطاب ڪندي

ٽنڊومحمدخان ۾ قتل ۾ ملوث جوابدارن وارثن پاران ڌمڪيون ملڻ خلاف احتجاج

سالن جي نينگري عيشاني جي وارثن مظاهرو ڪري جوابدارن خلاف نعريبازي ڪئي 8

جوابدارن جا وارث اسان کي ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ مرتسار ڌمڪيون پيا ڏين:علي محمد ٻرڙي

ٽنڊو محمد خان (ڏ ر) ٽنڊو محمد خان جي ڊسٽرڪٽ ڪامپليڪس ويجهو 3 مهينا اڳ بيدردي سان قتل ٿي ويل 8 سالا معصوم نينگري عيشاني جي قتل ۾ ملوث گرفتار جوابدارن جي وارثن طرفان قتل ڪيس تان دستبردار ڪرڻ لاءِ ڏنل ڌمڪين خلاف وارثن جو احتجاج ، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب آڏو 3 مهينا اڳ ڊسٽرڪٽ ڪامپليڪس جي سرڪاري هيلٿ ڪاٽي جي اڳوڻي زبون عمارت ۾ 8 سالا معصوم نينگري عيشاني کي لجالٽ ڪري بيدردي
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

سڄاول ۾ اي ڊي سي جي صدارت ۾ وراثت قانون تي سيشن منعقد

مفتي محمد حسن قاسمي شرعي وراثت جي اصولن ۽ حقيقي وارثن بابت آگاهي ڏني

اصل وارثن کي پنهنجو جائز حصو فراهم ڪرڻ لازمي آهي: محمد پيرل چانڊيو

سڄاول(ڊ ر) ڊپٽي ڪمشنر زاهد حسين رند جي هدايت تي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ٽو محمد پيرل چانڊيو جي صدارت هيٺ دربار هال سڄاول ۾ وراثت قانون بابت هڪ اهم سيشن منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ سڄاول ۽ ميرپور بٺورو جي مختيارڪارن، سپروائيزنگ ٽپيدارن ۽ ٽپيدارن شرڪت ڪئي اجلاس ۾ شرڪت ڪندڙن کي نامور عالم دين مفتي محمد حسن قاسمي اسلامي شرعي وراثت جي اصولن، انهن جي عملي اهميت ۽ لاڳو ٿيڻ واري ضرورت بابت تفصيلي
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو مان 14 ڏينهن اڳ گهران نڪتل نوجوان جو تشدد ۽ گولي لڳل لاش هٿ

نوجوان ارشاد علي ميمڻ جو لاش ڏيپلو پوليس جي حدن مان مليو، ضروري ڪارروائي بعد تدفين

اسان جي نوجوان جي لڳي ڪنهن ذر سان دشمني ڪئي جو بيدردي سان قتل ڪيو ويو: وارث

نوجوان جي بازيابي لاءِ عدالت ۾ درخواست پڻ داخل ڪئي هئي، قتل جي شفاف جانچ ڪئي وڃي

ٽنڊوباگو(ت ر) ٽنڊوباگو شهر مان 14 ڏينهن کان گهران نڪتل نوجوان ارشاد علي ميمڻ جو تشدد ۽ گولي لڳل لاش ڏيپلو پوليس جي حدن ۾ مليو آهي ،فوتي نوجوان جو لاش ٽنڊوباگو شهر آندو ويو آهي جتي
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ايڇ آر سي پي پاران انساني حقن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي ريلي ڪڍي پئي وڃي

خيرپور لڳ ٽرالر جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر پيءُ فوت ته پٽ زخمي

شاهه حسين باءِ پاس وٽ حادثي ۾ فرزند علي جوڻيجو فوت ٿي ويو

حادثي ۾ زخمي امتياز، سلطان ۽ لاش کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

خيرپور(ڊ ر) خيرپور لڳ شاهه حسين باءِ پاس وٽ تيز رفتار ٽرالر جو موٽر سائيڪل کي ٽڪر لڳڻ جي نتيجي ۾ فرزند علي جوڻيجو فوت ٿي ويو جڏهن ته سندس 2پٽ امتياز جوڻيجو سلطان جوڻيجو سخت زخمي ٿي پيا آهن فوتي ۽ زخمين کي سول اسپتال خيرپور منتقل ڪيو ويو آهي

سنڌ ۾ پوليو جا 9 ڪيس رپورٽ ٿيا، 6 حيدرآباد سان لاڳاپيل آهن:ڪمشنر حيدرآباد

جن علائقن مان ماحولياتي سيمپلز مثبت اچي رهيا آهن، ان تي خاص ڌيان

اينٽي پوليو مهم کي 100 سيڪڙو ڪامياب بڻايو وڃي، جڏهن ماحولياتي سيمپلز کي منفي ڪري

حيدرآباد (رپورٽ: غلام حسين خاصخيلي) 15 ڊسمبر کان شروع ٿيندڙ پوليو خلاف مهم بابت ڊويزنل ٽاسڪ فورس حيدرآباد جو هڪ اهم اجلاس ڊويزنل ڪمشنر حيدرآباد فياض حسين عباسي جي صدارت هيٺ ڪمشنر آفيس شهباز بلڊنگ حيدرآباد ۾ منعقد ٿيو اجلاس ۾ ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق رزاق ڌاريجو ايس ايس پي حيدرآباد عديل چانڊيو ڊپٽي ڪمشنر
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٻلوري لڳ اسڪول جي بلڊنگ نه هجڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاجي مظاهرو

تعليم کاتي جي نااهلي سبب ڪيترن ئي سالن کان بلڊنگ نهي ناهي سگهي:مظاهرين

ڳوٺ ۾ ڪچي اوطاق آهي ڇت ناهي، سياري ۾ بارڪليل آسمان هيٺ تعليم پرائڻ ٿا

ميرپور بٺورو (ن ع) يونين ڪائونسل جهوڪ شريف جي ڳوٺ پير الهڏنو شاهه ۾ اسڪول جي بلڊنگ نه هئڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاجي مظاهرو ان موقعي تي ڳوٺاڻن پير محمد، خالد شاهه معقبول شاهه جمن شاهه غلام شاهه غوث علي شاهه منير شاهه اياز شاهه نصير شاهه ،ممتاز شاهه زاهد شاهه ،هارون ڏانڪ بصر ڏانڪ گل محمد لاشاري رمضان دل ۽
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو: ڪمشنر جي اڳواڻي ۾ ڪرپشن خلاف ريلي ڪڍي پئي وڃي

اسلام آباد: هڪ شخص گاڏي تاڳوهه وڪرو ڪري رهيو آهي

خيرپور ۾ ڪرپشن خاتمي عالمي ڏينهن حوالي سان آگاهي ريلي ڪڍي وئي

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ۾ ڪرپشن جي خاتمي لاءِ 9 ڊسمبر عالمي ڏينهن تي ٿي اينٽي ڪرپشن خيرپور دفتر پاران اينٽي ڪرپشن ريلي پريس ڪلب تائين ڪڍي وئي ريلي جي اڳواڻي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن عبدالقادر دراني اسسٽنٽ ڊائريڪٽر جنسار علي سومرو ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا ان ريلي ۾ اينٽي ڪرپشن
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ننگرپارڪر ۾ ماريل ٻن هرڻن جو ڪيس 6 جوابدارن خلاف داخل

ننگرپارڪر(ن ع) ننگرپارڪر جي ڳوٺ ماسيمرو لڳ جهنگ ۾ 5 ڏينهن اڳ ماريل 2 هرڻن جو ڪيس 6 جوابدارن تي داخل ڪيو ويو آهي جوابدارن ڪراچي جي علائقي جعفر طيارهِ سوسائٽي واسي سيد ياسر حسن رضوي، سهوليتڪار رڪاٽر مختيارڪار غلام مصطفيٰ ڪوسو ۽ ڇڻن
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ٻاڊهه: حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

ٽنڊو باگو ۾ ڪولهي برادري جو ٻااثرن خلاف احتجاجي مظاهرو انصاف جو مطالبو

ٽنڊوباگو (ت ر) ٽنڊوباگو ۾ ميڊيا سينٽر آڏو ڳوٺ ولي محمد لغاري جي رهواسين ڪولهي برادري جي عورتن مردن ۽ معصوم ٻارڙن سان گڏ احتجاج ڪندي مظاهرو ڪندي سونو ڪولهي پارسو ڪولهي ڪرشن ڪولهي عورتن ۾ ريشم ڪولهڻ ڪيشو ڪولهڻ ، سروان ڪولهڻ ٻارڙن ۾ عالم ،ڪانجي ،ستو
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو: ٻه ناريون اسڪوٽي تي سفر ڪري رهيون آهن

ننگرپارڪر ۾ ڪارونجهر سڄاڳ فورم جي بک هڙتال چوڏهين ڏينهن به جاري

ننگرپارڪر(ن ع) ڪارونجهر سڄاڳ فورم پاران ڪارونجهر واري ڪيس ۾ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي فيصلي خلاف سنڌ حڪومت جي وفاقي آئيني عدالت ۾ داخل ڪرايل اپيل واپس وٺرائڻ جي مطالبي تي بک هڙتالي ڪئمپ چوڏهين ڏينهن به جاري رهي. ڪئمپ ۾ ڪارونجهر فورم جي اڳواڻ الهرکيو ڪوسو غلام مصطفيٰ دل ۽
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

عثمان شاهه هڙي ويجهو پوليس ڪارروائي، چوري ٿيل سامان هٿ، ٻه جوابدار گرفتار

عثمان شاهه هڙي(ت ر) ڊاسوڙي ٿاڻي جي ايس ايڇ او امداد علي زرداري ڪجهه ڏينهن اڳ ڊاسوڙي ڳوٺ سان خالد ملڪ جي دڪان مان ٿيل چوري ۾ ملوث ٻن جوابدارن سرمد ٿيبو ۽ گلاب شيخ کي

سڄاول جي اسڪولن ۾ لطيف شناسائي جا مقابلا، ڪرڻ گرلز هاءِ اسڪول ڪامياب

سڄاول (ڊ ر) تعلقي سڄاول جي اسڪولن جو لطيف شناسائي جو مقابلو ٿي گذريو
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

فيصل آباد: شاگرديائڻيون پنجاب آرٽس ڪائنسل ۾ تصويرن جي نمائش ڏسي رهيون آهن

سڪرنڊ ويجهو نوجوان جو تشدد ٿيل لاش هٿ، وارثن ۾ ڪهرام

روهڙي ڪينال پرسان لاش جي اطلاع تي پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو

سڄاڳپ احمد نواز بروهي طور ٿيڻ تي ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو

سڪرنڊ(ن ع) سڪرنڊ کان 10 ڪلو ميٽر پري روهڙي ڪينال پرسان گهڻا ڏنل لاش هٿ آيو آهي حد جي پوليس پنهل خان چانڊيو جي اطلاع تي همدرد فري ايمبولينس سروس واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٺائي سول اسپتال نوابشاهه پهچايو جتي لاش جي سڃاڻپ پورهيت احمد نواز بروهي طور ڪئي وئي آهي جيڪو سڪرنڊ جي ڳوٺ جمال ڪيريو جو ٻڌايو پيو وڃي جنهن جو پوليس پاران وارثن کي اطلاع ڪيو ويو جن اسپتال پهچي لاش جي
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

جي سي يونيورسٽي جي نئين وائيس چانسلر سان جي سي يو ايچ جي وفد جي ملاقات

نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان جو شاندار استقبال ڪيو ويو

ميرٽ، سهولتن جي فراهمي ۽ التوا ۾ پيل معاملن جي بحالي منهنجي پهرين ترجيح آهي: ڊاڪٽر معظم علي خان

جو مڪمل تعاون جو واعدو GCUTA تعليم، تحقيق ۽ ڪميونٽي سروس ۾ فضيلت لاءِ گڏيل جدوجهد تي زور،

حيدرآباد(پ ر) گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي ٽيچرس ايسوسيئيشن (GCUTA) تاريخ: 9 ڊسمبر 2025 نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان کي ڀليڪار گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي ٽيچرس ايسوسيئيشن (GCUTA) جي عهديدارن ۽ فيڪلٽي ميمبرن تي مشتمل هڪ وفد، جنهن جي اڳواڻي صدر طارق حسين جلباڻي ڪري رهيو هو نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان جو
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: جي سي يونيورسٽي جي نئين وائس چانسلر سان گڏ ملازمن جو ورتل گروپ فوٽو

ڪورواهه ڳوٺ جي اسڪول تي مبينا قبضي خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاج

بااثر ڪائونسلر پراڻي عمارت مان نڪرندڙ سرون ۽ لوهه ڪٽي وڪڻي ڇڏيو آهي:مظاهرين

سنڌس پرائمري اسڪول جي ايس ايم سي جو چيئرمين آهي، جنهن اسڪول جو ٿلو به هڙپ ڪري ڇڏيو آهي

ڪورواهه(ن ع) ڳوٺ بصر لاشاري جي پرائمري اسڪول جي پي ايس مير خان لاشاري تي بااثر جي مبينا قبضي خلاف ڳوٺاڻن جو پريس ڪلب ڪورواهه تي احتجاج،ان موقعي تي ڳوٺاڻن يوسف لاشاري، حاجي خان لاشاري ميهان سڪندر لاشاري ۽ ٻين جو چوڻ هو ته ڳوٺ جو بااثر ڪائونسلر دودو لاشاري جي پي ايس مير خان لاشاري جي منظور ٿيل نئين عمارت جي نهڻ کان پهرين پراڻي عمارت مان نڪرندڙ سرون ۽ لوهه ڪٽي وڪڻي ڇڏيو
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

ٽنڊومحمدخان ۾ ڪرپشن جي عالمي ڏينهن تي احتجاجي ريلي

سول سوسائٽي، شهري حلقن، سرڪاري عملدار اي سي جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي

ڪرپشن پوري معاشري لاءِ ناسور آهي ترقي لاءِ ڪرپشن جو خاتمو ضروري آهي:اڳواڻ

ٽنڊو محمد خان (ڏ ر) ٽنڊو محمد خان ۾ ڪرپشن جي خلاف عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي سول سوسائٽي ، شهري حلقن ، سرڪاري عملدارن جي گڏيل ريلي ، ٽنڊو محمد خان شهر جي روينيو مختيارڪار آفيس کان ڪرپشن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي سول سوسائٽي ، شهري حلقن ، سرڪاري عملدارن اسسٽنٽ ڪمشنر محمد يوسف پلاڻ ، اينٽي ڪرپشن جي ڊپٽي ڊائريڪٽر ذوالفقار علي چاچڙ ، مختيارڪار فهد بلو، ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ڳوٺي ياسين پوليس پاران ٻن جوابدار کي هٿيارن سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

جوابدار منير چنه ۽ زبير سومرو کي گرفتار ڪيو آهي شاهد ڪاڪيپوٽو لاءِ ڇاپا جاري آهن:پوليس

جوبدارن جي قبضي مان 12 لک رپيا، 12 تولا سون ۽ اسلحو پڻ هٿ ڪيو ويو آهي

لکي غلام شاهه (ن ع) ايس ايس پي شڪارپور شاهزيب چاچڙ جي هدايت تي ڊي ايس پي ڳوٺي ياسين ظهور احمد سومرو جي اهم پريس ڪانفرنس جنهن ٻڌايو ته ڳوٺي ياسين پوليس هڪ اهم وڏي ڪامياب ڪارروائي ڪندي ڦر ۽ چوري سميت ٻين ڏوهن ۾ ملوث کي رڪني گينگ جي ٻه سرڪري جوابدارن کي پڻ گرفتار ڪري ورتو آهي جن ۾ منير چنه ۽ زبير سومرو شامل آهن جڏهن ته ٽئين جوابدار شاهد ڪاڪيپوٽو جي گرفتاري لاءِ
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جو 19 هون يوم تاسيس شاندار نموني ملهايو ويو

تقريب ۾ سيد زين شاهه، حافظ زين پٽو، غلام مصطفيٰ کيريو ۽ ٻين شرڪت ڪئي

ڌارين جا دلال سنڌ کي ٻيهين هٿن سان لٽي رهيا هئا ته 19 سال پهرين ايس يو پي جو بنياد وڌو: زين شاهه

سڪرنڊ (ن ع) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جو 19 هون يوم تاسيس سنڌ هائوس سڪرنڊ تي شاندار نموني ملهايو ويو جنهن جي صدارت ايس يو پي جي مرڪزي صدر سيد زين شاهه جن ڪئي جڏهن ته ضلعي صدر حافظ ڏين پٽو ، جنرل سيڪريٽري فقير غلام مصطفيٰ کيريو ، ليڊيز ونگ جي اڳواڻ مس شمائل کيريو سميت تعلقي ۽ سٽي جا عهديدار ۽ سوين ورڪر شريڪ هئا ان موقعي تي محمد بچل ڏهيو معين اڳواڻن ڪان ترتيب وار ويچار ورتا جڏهن ته
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو: عورتون مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيون آهن

سيوهڻ پوليس پاران موبائل فون ڦريندڙ عورت سميت 8 جوابدار گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

نصيب ڪنڊوڻ جاويد احمد لاشاري، مسمات صائما ڪوسو ۽ ٻين جوابدارن کي گرفتار ڪيو: پوليس

جوابدارن وٽان 22 موبائيل سيٽ ڪمپيوٽر سيٽ ۽ هارڊ ڊسڪ هٿ ڪري جاچ ڪري رهيا آهيون

پوليس جي موبائيل فونز ڦر (سيوهڻ(ن ع) ڪندڙ گروهه خلاف ڪامياب ڪارروائي عورت سميت 8 ڄڻا گرفتار 22 موبائيل فونون، ڪمپيوٽر ۽ هارڊ ڊسڪ هٿ، ڪيس داخل. خبر موجب سيوهڻ پوليس جي موبائيل فون ڦر چوري ڪندڙ گروهه خلاف ڪامياب ڪارروايون ڪيون آهن اهڙيون ڪارروايون جديد ٽيڪنالاجي ذريعي ڪندي پوليس ڦر ۽ چوري ٿيل 40 موبائيل فونز
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

سڄاول ۾ عوامي مسئلن جي حل لاءِ اي سي پاران کلي ڪچهري منعقد

کلي ڪچهري ۾ شهرين مختلف کاتن خلاف شڪايتن جا انبار لڳائي ڇڏيا

سڄاول (ڊ ر) سڄاول اسسٽنٽ ڪمشنر سڄاول محمد ڪميل پاران سڄاول ۽ ان جي آس پاس زمينن ۽ پلاٽن جي مسئلن بابت کلي ڪچهري منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ مختيارڪار سڄاول امتياز نائچ، اسسٽنٽ مختيارڪار علي حيدر شاهه سٽي سروي زين بلو ٽپيدار انور ڪوڙ ٽپيدار ڪاشف ميمڻ ۽ مسئلن ۾ ڄڪڙيل ماڻهن سميت شهرين صحافين شرڪت ڪئي کلي ڪچهري ۾ هر ماڻهن پنهنجن پنهنجن
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

ڪراچي پوليس جو قومي ڪارڪنن سان نامناسب رويي جي مذمت ڪيون ٿا: صفدر عباسي

سنڌ جي ثقافت دنيا جي قديم ۽ مضبوط ثقافتن مان هڪ آهي

حڪومت کان سنڌي ٻولي، ثقافت ۽ امن جو پيغام برداشت نه ٿي رهيو آهي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) جي ڊي اي جي سيڪريٽري جنرل ڊاڪٽر صفدر علي عباسي ثقافتي ڏهاڙي جي موقعي تي ڪراچي پوليس پاران قومي ڪارڪنن کي گرفتاري ڪري ساڻن نامناسب رويو اختيار ڪرڻ واري عمل جي سخت مذمت ڪئي آهي ته سنڌ حڪومت لاءِ اهڙيون حرڪتون ڪرڻ جائز ناهي اهڙن واقعن جا نتيجا ڪڏهن به بهتر نه رهيا آهن اسان سال ۾ هڪ ڀيرو سنڌ ثقافت جو ڏينهن ملهائيندا آهيون اسان جي خوشي هڪ ڏينهن لاءِ به برداشت
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

لاهور: هڪ بيگهر پيرسن روڊ ڪناري چانهن پي رهيو آهي

چنيوٽ: مستحق عورتن کي انڪم سپورٽ جون سمون ڏنيون پيون وڃن

لاڙڪاڻي ۾ عدالتي حڪم تي حدخلين خلاف آپريشن، ناجائز اڏاوتون ڊاهي پٽ

عملدارن امپائر روڊ، مڇي مارڪيٽ، پاڪستاني چوڪ ۽ ٻين هنڌن تي ڪارروايون ڪيون

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ عدالتي حڪم تي اينٽي انڪروچمينٽ ميونسپل عملي ٽرئفڪ ۽ سنڌ پوليس طرفان اسسٽنٽ ڪمشنر راجا خان قريشي جي اڳواڻي ۾ شهر جي مختلف علائقن اسٽيشن روڊ مڇي مارڪيٽ، پاڪستاني چوڪ بندر روڊ بئنڪ اسڪوائر سميت ٻين علائقن ۾ حدخلين خلاف آپريشن ڪيو ويو جنهن دوران عملي طرفان غيرقانوني اڏاوتون ڊاهي پٽ ڪرڻ سان گڏ روڊن ۽ رستن تي رکيل سامان ڪنيو ويو ان موقعي
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

شڪارپور پوليس پاران مقابلي ۾ سنگين ڪيسن ۾ گهربل جوابدار کي مارڻ جي دعويٰ

جاڳڻ لنڪ روڊ تي ڦر جي اطلاع تي پهتاسين ته ڌوهارين اڻڌاڌنڌ فائرنگ شروع ڪري ڏني: پوليس

جوابي فائرنگ ۾ رستم واسي ڌوهاري نادر مهر مارجي ويو سندس 5 ساٿي فرار ٿي ويا

مارجي ويل ڌوهاري قتل، پوليس مقابلن، ڦرن ۽ ٻين سنگين نوعيت جي 11 ڪيسن ۾ گهربل هو

شڪارپور (ڊ ر) شڪارپور جي علائقي اسٽوٽ گنج ٿاڻي جي حد ۾ پوليس پاران ڪارروائي دوران ڦر جي ڪوشش ناڪام بڻائي وئي جتي فائرنگ جي ڏي وٽ ۾ هڪ ڌوهاري جي مارجڻ جي دعوا ڪئي
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

شڪارپور: مارجي ويل نادر مهر جو لاش پيل آهي

مٽياري ۾ صوبائي صلاحڪارن جي کليل ڪچهري شديد بدنظمي جو شڪار

کلي ڪچهري جلسي ۾ تبديلي، مائڪ تي پسند ماڻهن حوالي، مسئلا ڪئي آيل سائل رهجي ويا

بلاول ڀٽو جي هدايتن تي ڪاليل ڪچهريون منعقد ڪيون ٿا جيئن عوامي مسئلا حل ٿين: گيانچند ايسراڻي

مٽياري (ڊ ر) پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايتن تي ڊپٽي ڪمشنر مٽياري جي آفيس جي پارڪ ۾ صوبائي صلاحڪار گيانچند ايسراڻي ۽ اسپيشل ايڊوائيزر تنذيلا قمبراڻي پاران کلي ڪچهري منعقد ڪئي کلي ڪچهري ۾ پيپلزپارٽي حيدرآباد ڊويزن جو صدر عاجز ڌامراهه ضلع مٽياري جي صدر پير امير علي شاهه هاشمي . جنرل سيڪريٽري سيد فضيل
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

مٽياري: صوبائي صلاحڪار گيانچند ايسراڻي ايم پي اي تنزيلا ام حبيبه ۽ عاجز ڌامراهه ڊپٽي ڪمشنر ۽ ايس ايس پي سان گڏ کلي ڪچهري ۾ ماڻهن جا مسئلا ٻڌي رهيا آهن

ٽنڊوڄام ويجهو بيروزگاري کان تنگ اچي نوجوان آپگهات ڪري ڇڏيو، گهر ۾ ڪهرام

ٽنڊوڄام(ت ر) ٽنڊوڄام لڳ ٽنڊو قيصر ۾ بيروزگاري کان تنگ اچي 19 سالا نوجوان درشن پٽ چندو مينگهواڙ گهر اندر ڦاهو کائي زندگي جو انت آڻي ڇڏيو گهر اندر نوجوان جو لاش ٽنگيل ڏسي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو اطلاع ملڻ بعد ٽنڊوڄام پوليس پهچي نوجوان جي مڙهه کي اسپتال منتقل ڪيو جنهن بعد پوسٽ
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

موروﻟڳ ڪر ٿيندڙ نوجوان جو لاش هٿ، وارثن پاران بااثرن تي قتل جو الزام

ڳوٺ سانوڻ مري واسي نذير مري جو لاش اسپتال مان ڪارروائي بعد وارثن حوالي

نوجوان کي ڪجهه ڏينهن اڳ بااثرن ڌمڪيون ڏنيون هيون، صاف شفاف جاچ ڪرائي وڃي: وارث

مورو (ن ع) مورو ويجهو ڳوٺ سانوڻ مري ڏڙي واسي نوجوان نذير مري جي ملندڙ لاش کي مورو اسپتال آندو ويو جتي ڊاڪٽرن پاران قانوني ڪارروائي پوريون ڪيون ويون جتي وارثن جو چوڻ هو ته اسان جو نوجوان گهران سامان وٺڻ لاءِ نڪتو هو ۽ واپسي دوران سامان مليو پاڻ نه مليو ڳولا ڪئي ڪا مدد نه ڪئي وئي، ٿوڻا پڻ پهنچي مدد پاڻ تحت ڪيا. هتن الزام هڻندي چيو ته اسان جي نوجوان کي ڪجهه ڏينهن اڳ ڪار ۾ سوار ماڻهون اغوا ڪري ويا آهن جن
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

مورو ويجهو ڳوٺاڻي جو چچريل حالت ۾ لاش هٿ، وارثن پاران جاچ جو مطالبو

ڳوٺ مزار خاصخيلي واسي حسين خاصخيلي جو لاش سڏوجا وٽان هٿ آيو

اطلاع تي پوليس ڪٺائي پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو، وارثن پاران جاچ جو مطالبو

مورو (ن ع) مورو ويجهو قومي شاهراهه سڏوجا وٽ ڳوٺ مزار خاصخيلي واسي حسين خاصخيلي جو چچريل حالت ۾ لاش هٿ، واقعي جو ڪارڻ معلوم نه ٿي سگهيو اهڙو اطلاع وارثن ۽ پوليس کي ڏنو ويو جيڪي واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٺائي مورو اسپتال آندو جتي قانوني ڪارروايون پوريون ڪرڻ بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جتي وارثن جو چوڻ هو ته رات ميلي تي ويل هو معلوم ناهي ته ڪنهن گاڏي جو ٽڪر آهي يا ڪنهن ساري اڇلايو آهي اسان کي حقيقت جي ڪا معلومات

ٽنڊوالهيار ۾ گهرو اٿيلٽ تان ناري مبينا ڦاهو کائي خودڪشي ڪري ڇڏي

ٽنڊوالهيار(ڊ ر) ٽنڊوالهيار ۾ گهرو اٿيلٽ تان ناري مبينا ڦاهو کائي خودڪشي ڪري ڇڏي، پوليس پهچي لاش تحويل ۾ وٺي اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي، خبر موجب ٽنڊوالهيار جي بي سيڪشن ٿاڻي جي حد اشفاق ٽائون ۾ گهرو اٿيلٽ تان 17سالا نوجوان ناري آرتي ميگهواڙ گهر
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ٻاڊهه لڳ ٻن موٽرسائيڪلن ۾ ٽڪر سبب 3 ڄڻا زخمي، اسپتال منتقل

ٻاڊهه (ن ع) ٻاڊهه - نصيرآباد روڊ تي ڊيرا پيٽرول پمپ پرسان ٻن موٽرسائيڪلن جي آمهون سامهون ٽڪرائجڻ جي نتيجي ۾ ٻاڊهه جي ڦليپوٽا محلي جو رهواسي علي

نوشهروفيروز ويجهو ٽرالر جو رڪشا کي ٽڪر، هڪ ڄڻو فوت، عورتن ۽ ٻارن سميت 4 زخمي

قومي شاهراهه تي مليائي باءِ پاس وٽ حادثي ۾ عزيز الله پنهور ٿڏي تي دم ڏٽي حوالي ڪيو

حادثي ۾ زخمي وسيم ، آڪاش پنهور ۽ ٻن عورتن ۽ لاش پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو

قومي شاهراهه تي مليائي (نوشهروفيروز(ڊ ر) باءِ پاس وٽ تيز رفتار ٽرالر جو رڪشا کي ٽڪر لڳڻ جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو عزيز الله پنهور موقعي تي فوت جڏهن ته ٻن عورتن ۽ ٻارڙن سميت 4 زخمي ٿي پيا آهن
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: ٻارڙا ڪرسمس جي حوالي سان خريداري ڪري رهيا آهن

خيرپور ۽ ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي جو راڄ، ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر

خيرپور(ڊر)خيرپور ۽ ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي جو راڄ ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر حد نگاهه گهٽجي وئي خيرپور ۽ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي راڄ ڇانئجي ويو آهي جنهن ڪري ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر ٿي وئي آهي حد نگاهه گهٽجڻ سبب قومي شاهراهه توڙي مختلف روڊن تي حادثن جو خطرو پيدا ٿي ويو.

سڪرنڊ: ايس يو پي سربراهه سيد زين شاهه ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

قلجي اسٽيشن ۾ پوليس جي بدزباني خلاف نوجوانن جو احتجاج

ڪو به ماڻهو پنهنجي ثقافت جي خلاف گستاخي برداشت نه ڪندو:مظاهرين

جيڪڏهن مطالبا نه مڃتا ويا ته سڄي سنڌ ۾ احتجاجي مظاهرا ڪيا ويندا

قلجي اسٽيشن (ن ع) قلجي اسٽيشن ۾ جسقم جي سنڌ تي ڪراچي ۾ سنڌي نوجوانن کي ثقافت واري ڏينهن تي پوليس جي عملدارن پاران گار گند ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري حيدر چوڪ ڏانهن هٿيو ويو ، احتجاج ڪندڙن لالا ظهير سومرو محمد رمضان پنهور ڪائيگر عمر سولنگي، سيد مور شاهه، سيد زاهد شاهه، شڪيل پنهور ،سجاد پنهور ،رياض پنهور ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته ثقافت قومن جو ورثو هوندو آهي ڪا به قوم
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ سنڌ عوامي فورم جو غيرقانوني چائنا ڪٽنگ اسڪيمن خلاف احتجاج

اسڪيمن جي نالي ۾ عوام کي پلاٽ ڏيڻ جا دلاسا ڏئي ڪرپشن ڪئي وئي آهي:مظاهرين

سرڪار فوري طور جعلساز اسڪيمن ۾ ملوث ماڻهن خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڏي

ٽنڊو محمد خان(ڊ ر) سنڌ عوامي فورم طرفان ٽنڊو محمد خان جي امام علي سٽي ، دعا سٽي جي غيرقانوني چائينا ڪٽنگ اسڪيمن کي سرڪار طرفان فوري طور رد ڪري اعليٰ سطح تي جانچ ڪرڻ جو مطالبو ڪري ڇڏيو آهي ، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب ۾ سنڌ عوامي فورم جي مرڪزي سينئر وائيس چيئرمين ڊاڪٽر انور حاجاڻو، وائيس چيئرمين ڊاڪٽر امرشي ٺاڪر، جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر حسن لغاري ، ضلعي صدر منور سومرو ، جنرل سيڪريٽري امتياز
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ هيومن رائيٽس ڪميشن جو انساني حقن حاصل لاءِ مظاهرو

ملڪ اندر جمهوريت ۽ آئين جي بالادستي خطري هيٺ ۽ اظهار جي آزادي ڪمزور ٿي وئي آهي:غفرانه آرائين

اهڙي صورتحال ۾ انساني حقن لاءِ ڀاڻ پتوڙيندڙن کي پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي: اقبال ملاح

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) انساني حقن جي تنظيم هيومن رائيٽس ڪميشن آف پاڪستان (ايڇ آر سي پي) ملڪ ۾ وڌندڙ انساني حقن جي لتاڙ خلاف ۽ انساني حقن جي پاسداري ، عورتن ، اقليتن ۽ پورهيتن جي حقن جي حاصلات لاءِ ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهري جي اڳواڻي ايڇ آر سي پي حيدرآباد جي ريجنل ڪوآرڊينيٽر غفرانه آرائين ، ڪائونسل ميمبر سليم جروان پشپا
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر لڳ 2 ڏينهن اڳ قتل ٿيل ٽن ڄڻن مان ٻن جو قتل ڪيس داخل

خانپورمهر(ن ع) خانپورمهر ويجهو ڳوٺ ناڙي ڳڏاڻي ۾ 2 ڏينهن قتل ٿي ويل چاچي ۽ ڀائٽي جو ڪيس 10 سڃاتل ۽ 2 اڻسڃاتل جوابدارن خلاف داخل ڪيو ويو آهي مقتول ناڙي ڳڏاڻي جي گهرواري مائي سڪينه ڳڏاڻي جي فرياد خانپورمهر ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي، ڪيس ۾ ثناء الله عطاء الله ڳڏاڻي ،شاهه
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

بدين سي آءِ اي پوليس ڪارروائي، چرس ۽ موٽرسائيڪل هٿ، جوابدار گرفتار

بدين (ڊ ر) ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي جي هدايتن تي سي آءِ اي پوليس بدين جي ڪارروائي هڪ ڪلو ڪاڻ وڏيڪ چرس ۽ چوري ڪيل موٽر سائيڪل برآمد ڪيس داخل تفصيل موجب سي آءِ اي پوليس بدين جي انچارج گل حسن
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: پينشنرز پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

ٺٽي ۾ جاتي جي واپاري کان نامعلوم هٿياربند 40 لک ڦر ڪري فرار

واپاري پهلاج نجي بئنڪ مان ڪيش ڪيرائي نڪتو ته هٿياربندن چڙهائي ڪئي

بئنڪ انتظاميا پاران پوليس کي سي سي ٽي وي فوٽيج ڏيڻ کان انڪار، متاثر جو احتجاج

ٺٽو(ڊ ر) ٺٽي شهر جي مين اسٽاپ تي 4 بئنڪن جي سامهون سيڪيورٽي گارڊن جي هوندي جاتي جي واپاري پهلاج مل کان ڦر واري معاملي ڪيترائي سواليه اٿاري ڇڏيا، ٺٽي شهر جي مين اسٽاپ تي نيشنل بئنڪ سامهون نجي بئنڪ الحبيب مان 40 لک روپيه ڪيش ڪيرائي جاتي جو واپاري پهلاج مل ٻاهر نڪرندي ئي 5 منٽن ڪانپوءِ موٽر سائيڪل سوار هٿياربندن هٿان ڦرجي ويو ٻن موٽر سائيڪلن تي سوار ڇهن هٿياربندن واپاري پهلاج مل کي ڪار مان
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

خيرپور پوليس پاران 4 جوابدارن کي گرفتار ڪري منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس منشيات فروشن خلاف ڪريڪ ڊائون ڪندي 4 منشيات فروشن کي گرفتار ڪري ورتو آهي جن ۾ شڪيل ڊاليت عبدالرحمان منگي عاشق عرف پيراڻو وساڻ فرمان وساڻ کي گرفتار ڪري سندن قبضي مان منشيات هٿ ڪري مٿن منشيات ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

سيوهڻ: جسمر چيئرمين رياض چانڊيو پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي

سنڌ اندر حڪمرانن تباهه ڪن صورتحال پيدا ڪئي آهي: رياض چانڊيو

سرڪاري سطح تي سنڌ ۾ ڌاڙيلن خلاف آپريشن جا ڊراما ڪيا پيا وڃن

سيوهڻ(ن ع)جيئي سنڌ محاذ جو چيئرمين رياض چانڊيو 22 ڊسمبر تي اعلائيل "تحفظ سنڌ مارچ" بابت عوامي رابطا مهم جي سلسلي ۾ ڪالهه سيوهڻ پهتو جتي هن تعلقي سيوهڻ جي مختلف ڳوٺن ۽ شهرن ۾ وڃي عوام سان ملاقاتون ڪري کين 22 تاريخ تي تحفظ سنڌ مارچ ۾ ڀرپور شرڪت ڪرڻ جي ڪوٺ ڏني جنهن بعد جسمر چيئرمين رياض چانڊيو نيشنل
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو ۽ سکر ڊويزن جا ضلعا ڌاڙيلن ۽ شهر ڌوهارين جي حوالي آهن:اياز پليجو

ڪشمور ڪنڌڪوٽ سميت اتر سنڌ جي ضلعن جا ڪافي ماڻهو ڌاڙيلن وٽ يرغمال آهن

پوليس کي آزادي سان ڪم ڪرڻ ڏيڻ بدران ذاتي ۽ سياسي مقصدن لاءِ استعمال ڪيو رهيو ٿو

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر)قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجي چيو آهي ته لاڙڪاڻو ۽ سکر ڊويزن جا ضلعا ڌاڙيلن ۽ شهر ڌوهارين جي حوالي آهن ڪشمور ڪنڌڪوٽ، شڪارپور گهوٽڪي سميت اتر سنڌ جي ضلعن جا ڪافي ماڻهو ڌاڙيلن وٽ يرغمال آهن ڌاڙيلن کي پيپلز پارٽي جي ايم اين ايز، سينيٽر ايم پي ايز وزيرن ۽ حڪومتي ڌر جي بااثر ماڻهن جي
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو جي گورنمينٽ بوائز اسڪول ۾ سنڌي ثقافتي ڏهاڙو ملهايو ويو

ٽنڊوباگو (ت ر) محمد صديق مسافر گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول ٽنڊوباگو ۾ سنڌي ثقافت جو ڏهاڙو جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو جتي اسڪول جي ٻارڙن روايتي ثقافتي لباس، ٽوپيون ۽ اجرڪون پهري سنڌي سڃاڻپ کي اجاگر ڪيو پروگرام دوران شاگردن ۽ شاگرديائڻين شاعري، تقريرون، قومي گيتن تي رقص
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ ڊي سي جي هدايتن تي ڪرپشن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ريلي

ٽنڊوالهيار(ڊ ر) ٽنڊوالهيار ڊي سي نور مصطفيٰ لغاري جي هدايتن تي ڪرپشن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ريلي ڪڍي وئي، ڊاڪهي هال کان ٽنڊوالهيار پريس ڪلب تائين نڪتل ريلي ۾ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ٽو ورده ناياب، اسسٽنٽ ڪمشنر ٽنڊوالهيار شهريار حبيب، اسسٽنٽ ڪمشنر چمبڙ حماد علي زرداري، اسسٽنٽ
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: پي ايم يوٿ پروگرام جو چيئرمين رانا مشهود ٽرافي ورهائي رهيو آهي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پبلشر پرنٽرز مان جبرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جبرائي جاري ڪئي.